

DOBA seniorů

č. 4 / VII. ROČNÍK DUBEN 2011 14 Kč

Cena v předplatném 11 Kč

Boris pomáhá bourat TABU

**Proměna
hledá nové
partnery**

**Ženy50 nejsou
jenom pro ženy**

**Vrátka Ebr hovoří
o svém osudu**

**Poprvé v DS: Výsledky výzkumu
o bydlení pražských důchodců**

Doba seniorů na veletrhu

Už jen za několik dní se otevřou v Praze-Letňanech brány veletrhu FOR SENIOR. Jeho již pátý ročník se uskuteční ve dnech 31. března až 3. dubna 2011. Protože Doba seniorů je už řadu let mediálním partnerem této významné akce, najdete naše logo už na vstupence na veletrh. A nejenom tam: díky spolupráci Doby seniorů s organizátory, bude mít na veletrhu svůj stánek opět i její vydavatel - Rada seniorů ČR. Na stánku se tak návštěvníci budou moci setkat jak s představiteli Rady, tak také s pracovníky jejích porad, které mají u seniorů značný ohlas. Nejen proto, že poradenství je poskytováno zdarma, ale zejména proto, že se týká oblastí, které seniory zejména v poslední době mimořádně zajímají a často i pálí. Ať už jde o bytovou poradnu, sociálně-právní záležitosti nebo o otázky právní, týkající se občanského soužití či majetkových věcí. Na stánku bude velmi vidět i Doba seniorů. Budou v něm panely se snímky z naší fotografické soutěže, které na veletrh vybrala odborná porota. Návštěvníci stánku budou mít šanci dát svůj hlas snímku, který jim osobně padne nejvíc do oka. Nebude chybět samozřejmě ani nejnovější číslo našeho měsíčníku, listovat bude možné i v předchozích vydáních. Třeba i proto, že některé návštěvníky, kteří DS dosud neznali (a věřte, každý rok je mnoho z nich překvapeno, že podobný titul vůbec existuje) časopis osloví natolik, že budou zvažovat před-

platné. To budou moci učinit přímo na veletrhu. Z nových abonentů vylosujeme na konci veletrhu tři, kterým pošleme pěkný redakční dárek. Na veletrhu nám také můžete říci, co si o Době seniorů myslíte, v čem je třeba dobrá a kde by se měla zlepšit. Vážíme si názorů čtenářů, jsou pro nás často podnětem k změnám obsahu. Jednu novinku najdete i v tomto vydání. Po stescích čtenářů, že televize je dnes bída a že je těžké natrefit na nějaký pěkný program, zavádíme společně s časopisem TV POHODA měsíční televizní tipy. Už na veletrhu nám budete moci sdělit, co si o této inovaci myslíte. Věříme, že většina čtenářů ji uvítá. Ale abych neza-

■ Tak to na našem stánku vypadalo loni...

pomněl: autor snímku, který od hostů našeho stánku získá největší počet hlasů, dostane od redakce vkusný seniorský mobilní telefon Aligator. Šanci, získat podobný telefon se slevou, budou mít však všichni čtenáři, kteří u stánku výhradního dovozce této značky předloží kupon z této Doby seniorů... Info nakonec: Víme, že mezi čtenáři DS je hodně fanoušků dua Eva a Vašek. Na FOR SENIOR se objeví a bude hrát 31. 3. od 11 hodin a mnohým určitě ještě vylepší už tak dobrou náladu...

(fav) ■

Foto: Zdeněk HŘEBEK

NOVINKA

Oblast výstav a veletrhů bude letos obohacena o další akci. Nese název **Senior Praha**. Pilotní ročník veletrhu Senior Praha - veletrhu pro péči o seniory, aktivní životní styl a životní prostor seniorů se uskuteční **8. - 10. září 2011** na Výstavišti v Praze Holešovicích.

Veletrhem chtějí organizátoři přispět k naplnění plnohodnotného života, k řešení specifických problémů seniorů, ale i celých rodin. Nejen senioři tak naleznou na jednom místě vše, co jim usnadní a zpří-

jemní život. Pro návštěvníky veletrhu bude připraven rozsáhlý doprovodný program s množstvím přednášek, diskuzí, poradenských center nebo praktických ukázek pomůcek pro seniory. Zástupci odborných sdružení se budou zabývat tématy užitečnými pro aktivní či bezpečný život seniorů.

Součástí veletrhu Senior Praha budou i tzv. Dny seniorů, které mají dlouholetou tradici a těší se vždy velké přízni návštěvníků. **Dny seniorů** nabídnou odborný i kulturní program, který je připravován

ve spolupráci s občanským sdružením Život 90, za podpory Magistrátu hl. města Prahy, Městskou částí Praha 1, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem pro místní rozvoj.

Veletrh umožní lidem nalézt nové kontakty a další možnosti využití volného času a ukáže, že život v seniorském věku není tak „černobílý“, jak je většinou prezentováno. Více informací najdete na www.seniorpraha.cz.

(red) ■

Nejde jenom přihlížet

Vládní koalice nám kolem důchodové reformy předvádí zajímavou podívanou. Připomíná to pohádku, ve které nerozhodný král odvolává odvolané. Přemety kolem úprav navýšení daně z přidané hodnoty překvapily i prezidenta, který jinak současnému týmu ze Strakovy akademie docela fandí. A to ještě není všem dnům konec, čekají nás i pokusy o další reformy. Už se o nich diskutuje. O jedné věci se však dnes mlčí na všech stranách. Vzpomeňte si na dobu předvolební, kdy šéfové nynější koalice unisono slibovali, že důchodová reforma se v žádném, ale opravdu žádném směru nedotkne současných důchodců. Ti prý mohou klidně spát, protože reforma se bude týkat až jejich dětí a hlavně vnuků. Neuplynulo ani pár měsíců a už se počítá, jak současným důchodcům alespoň částečně kompenzovat dopady vládní politiky. V médiích je ovšem ohledně tohoto rozporu mezi slovy a činy ticho po pěšině.

VŠUDE SE KRADE. TAKÉ MY DŮCHODCI MÁME UKRADENÉ STAŘÍ.

Čeští důchodci neobjednávají za statisíce celostránkovou inzerci, z pohledu bulváru jsou jejich každodenní starosti šedi-

vou normalitou. Jinými slovy, je na samotných důchodcích, aby se ozývali. Bohužel, málokdy tak činí. Mnozí ani nevědí, že existují seniorské organizace, které si zájmy českých důchodců napsaly na svůj prapor. Jistě, seniorské organizace se samy mnohdy ještě hledají, k poměrům jako v Rakousku nebo Německu, kde se těší velké vážnosti a jsou považovány za důležité partnery těch mocných, máme ještě daleko, ale věci jsou v pohybu. Hlavní problém je nestát mimo. Z více než 2,25 milionu starobních důchodců se do činnosti seniorských organizací zapojuje necelá čtvrtina. To je málo. Senioři se navíc uzavírají do sebe, neumožňují, jako třeba v Německu, ve svých sdruženích členství i lidem v předseniorském věku, hrají si na vlastním písečku. Rada seniorů České republiky i za této situace sílí a dnes sdružuje už půldruhé desítky seniorských organizací. Její hlas už je slyšet, ale mohl by být ještě mnohem silnější. Nejen pokud jde o tzv. velkou politiku. Nyní se snaží ještě více posilovat v regionech. Právě tam se totiž přímo na místě řeší konkrétní otázky, které pálí místní seniory. V době, kdy většina medií problémy důchodců pojímá jen náhodile a okrajově, je to velice těžké. Své by o tom mohli povídat i jihomoravští senioři, jejichž činnosti je věnována část této DS. I když mají úspěchy, zájem seniorského publika stále není takový, jak by si přáli. O čem se ví jen málo, to nepřitahuje a vlastně ani nemůže přitahovat zájem. V DS o činnosti seniorských organizací pravidelně informujeme. Tuto osvětu hodláme dále rozšířit. Víme, že možnosti DS jsou omezené, ale víme i to, že i drobné kapičky dokážou svoje... Zvlášť když padnou tam, kde je třeba.

František Vonderka
šéfredaktor

Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobaseniuru@email.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: inzerce@dobaseniuru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Grafická úprava: Matouš Johanides. Tiskne Česká Unigrafie, a.s., Rozšiřuje PNS a Česká pošta,

Předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 29. dubna 2011.

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7
oblast sociální: 234 462 074
oblast právní: 234 462 074
oblast bytová: 234 462 076
E-mail: poradna.praha@rscr.cz
Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.
Návštěvní hodiny:
Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14-16 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14-17 hod.) otázky bytové.

Aktuální informace k práci jednotlivých poraden najdete také na www.rscr.cz.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVÍŠŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Pavel BŘEZA.

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Prof. RNDr. PhMr. Jan SOLICH, CSc.

Ostrava:

Ostrčilova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich POSPÍŠIL.

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům poskytuje každý čtvrtek od 16 do 18 hod. v Plzni (kancelář: Tomanova 5) JUDr. Květuše Blažkovičová. Schůzky v jiné termíny je třeba dohodnout na tel.: 723 505 265.

Regionální pracoviště pracují v obdobném režimu jako pražské ústředí.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvte telefonicky. Vyhněte se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!

Jak bydlí senioři v Praze

Doba seniorů přináší závěry nového výzkumu

Podle radního Petra Dolínka, který je na pražském magistrátu odpovědný i za bytovou politiku, jde o dokument, který přináší mnoho zajímavých podnětů a bude proto důležitým pracovním nástrojem. Řeč je o studii O dostupnosti přiměřeného nájemního bydlení seniorů v hl. městě Praze. Širší veřejnosti byla prezentována 3. března ve Velkém sále Nové radnice v Praze. Kromě zástupců magistrátu, který byl jejím zadavatelem, se představení výsledků výzkumu zúčastnili i zástupci ministerstev, kterých se daná problematika dotýká, představitelé neziskových a seniorských organizací. Ačkoli se projednávalo mimořádně aktuální a často i palčivé téma, sál byl publikem bohužel zaplněn zhruba jen ze dvou třetin.

Studii na jednání jménem jejich tvůrců prezentovali Dr. Zdeněk Pernes a Ing. Lubomír Vacek, CSc. Hned úvodem konstatovali, že některé údaje už doba překonala. Od samotného výzkumu uplynul již skoro rok a vzhledem k volbám a změnám na pražském magistrátu se zveřejnění studie poněkud zpozdlilo. Ovšem změny jsou jen dílčí a základní zjištění mají obecnou platnost. V Době seniorů budeme čtenáře s podstatnými fakty postupně seznamovat.

Výzkum byl realizován na celém území Prahy se zřetelem na specifickou situaci v jednotlivých 22 městských částech. Výzkumné rozhovory byly uskutečněny v základním termínu od 15. února do 31. května 2010 prostřednictvím 56 tazatelů. O výzkumný rozhovor bylo požádáno cca 2550 seniorů. **Více jak polovina z nich rozhovor již při oslovení a prvním kontaktu z různých důvodů odmítla.** Někteří se obávali o svoji bezpečnost, další se odmítali svěřovat s důvěrnými údaji, někde byl ve hře i strach z možné reakce pronajímatelů bytů. Na rozhovor nakonec přistoupilo cca 1020 seniorů pobírajících starobní důchod a bydlících v nájemních bytech v Praze. Průměrný věk dotázaných činil 72,9 roku.

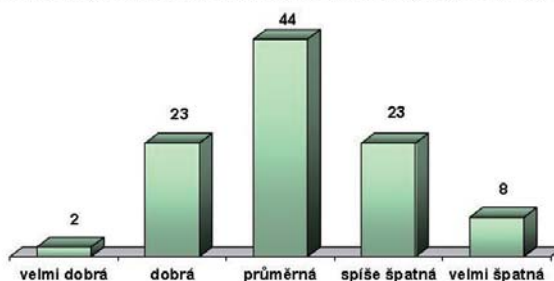

Většina zatím spokojena

Svoji současnou ekonomickou situaci hodnotili respondenti velice rozdílně. Téměř polovina jako průměrnou (vyjadřováno také jako „nic moc“), a další jednak jako spíše dobrou, jednak jako spíše špatnou, přičemž těch bylo poněkud více.

Podle dotázaných seniorů je jejich současná ekonomická situace: (v %)

Podle dotázaných seniorů je jejich současná ekonomická situace: (uváděno v %)

To jednoznačně ukazuje na silnou diferencovanost ekonomické situace starobních důchodců, z nichž na jedné straně je čtvrtina dobře situovaných, a na druhé straně téměř třetina žije na pokraji chudoby. Mezi nimi pak silná část středně ekonomicky zabezpečených. Tyto údaje, v porovnání s údaji z výzkumu o postavení seniorů z roku 2008 (které byly poněkud

pozitivnější), ukazují na horší postavení důchodců bydlících v nájemních bytech.

Jaké jsou příjmy

Při výzkumném rozhovoru odpovědělo na dotaz o výši důchodu 99 % respondentů – pouze 11 důchodců neodpovědělo. Podle propočtu ze získaných dat je průměrná výše důchodů respondentů, tj. starobních důchodců žijících v nájemních bytech v Praze 10 533 Kč. Podle objektivních, přesných statistických údajů průměrná starobní penze v Praze činila k 31. 12. 2009 10 730 Kč. Je tedy poněkud vyšší než respondenty výzkumu. Důchodců s důchody do výše 10 tisíc Kč jsou dvě pětiny. Nejvíce důchodců pobírá důchod v rozmezí 10 až 11 tisíc Kč. Nad 12 tisíc mají důchod rovněž téměř dvě pětiny dotázaných. Obdobně jako při výzkumu z roku 2008 se znovu potvrzuje, že v nájemních bytech žijí důchodci s nižšími než průměrnými penzemi.

Průměrný důchod seniorů – mužů bydlících v nájemních bytech činí 11 076 Kč,

žen 10 301 Kč. Osamocené žijící ženy mají důchod 10 389 Kč, tedy o něco vyšší než průměrný důchod všech žen důchodkyň. To je zřejmě u mnohých z nich dáno zvýšením jejich starobního důchodu o vdovské důchody.

Vedle starobních důchodů má mnoho seniorů další příjmy z pracovní činnosti, ale i z dalších zdrojů – z výnosů nemovitostí, z restitucí, z úspor ve finančních organizacích, ale i ze sociálních dávek. Tyto příjmy uvedli prakticky všichni dotázaní.

Průměrná výše příjmů, tedy důchodů plus dalších finančních požitků, je podle sdělení respondentů 11 860 Kč. Z toho plyne, že respondenti v dalších příjmech, nad svůj důchod získávají v průměru 1327 Kč měsíčně. Kromě starobního důchodu pobírá z dotázaných pražských seniorů bydlících v nájemních bytech nějaké sociální dávky či příspěvky pouze 11 procent.

Kde bydlí senioři

Podle zjištěných dat více jak polovina z dotázaných seniorů trvale bydlí v nájemních bytech města (54 %). Necelá třetina (31 %) v nájemních bytech soukromých majitelů a překvapivě velká část (15 %) v jiných nájemních bytech – v družstevních, podnikových či firemních a v domech s pečovatelskou službou, kde platí nájem. Oproti výzkumu z roku 2008 jde o významné zjištění. Z hlediska sociálního složení nájemníků nejsou větší rozdíly mezi bydlením v městských, soukromých nebo jiných bytech.

Průměrná plocha nájemních bytů seniorů je 55,2 metrů čtverečních. Byty s větší rozlohou metrů čtverečních však obývají senioři manželé – v průměru 64,2 m². Průměrná plocha bytu osaměle žijících respondentů je menší – 49,2 m². Z celkového počtu dotázaných občanů vyjádřilo 11 %, že jejich byt má sníženou kvalitu.

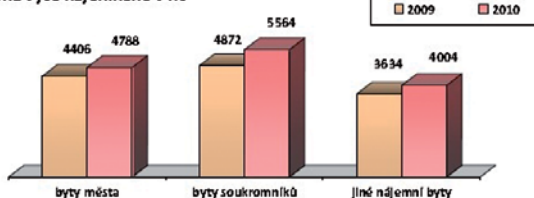
Většina seniorů – 56 % žije v nájemních bytech osamocené, pouze čtvrtina s manželem či druhem, a pětina s dalšími osobami. Přitom existují podstatné rozdíly mezi muži a ženami. Zatímco z mužů žije v domácnosti s někým 60 %, ze žen žije s někým pouze 38 %, ostatní žijí v bytě samy. Je zřejmé,

že osamělé ženy jsou silně sociálně ohroženou skupinou.

Tyto souvislosti jsou potvrzeny dalšími daty: čím jsou respondenti starší, tím více jich žije osaměle. V osmdesáti letech v nájemních bytech žijí osaměle plně dvě třetiny, osamělých osmdesátiletých žen dokonce 76 %. Lze znovu konstatovat, že důchodci žijící v nájemních bytech jsou velice osamoceni: buď žijí úplně sami – 55 % z nich, nebo pouze s jednou další osobou 34 %. Jen 9 % respondentů sdílí byt s více osobami.

Kolik spolknou nájem

Průměrná výše nájemného v Kč

Výše nájemného je velice diferencovaná – od 600 Kč (zřejmě v bytech, které vlastní známý či příbuzný) až po nejvyšší uvažované nájemné 19 490 Kč. Průměrnou výši nájemného k prosinci 2009 uvedli dotázaní 4 365 Kč, průměrné nájemné v době dotazování – únor až květen 2010 – činilo 4 868 Kč. Zvýšení průměrného nájemného v roce 2010 tedy činí 502 Kč.

Nejvyšší nájemné je v soukromých bytech – přesahuje 5 a půl tisíce Kč.

Současně lze pozorovat nárůst průměrné výše nájemného mezi koncem roku 2009 a prvním pololetím 2010. Průměrný nájem v bytech, které patří městu, vzrostl o 382 Kč, v bytech jiných vlastníků (družstev, společenství vlastníků, podnikových) stoupl o 370 Kč. Průměrný nájem v bytech soukromých majitelů se zvýšil o 692 Kč.

Spokojenost s kvalitou a úrovní bydlení je vysoká, vyjádřilo ji 80 % dotázaných, přitom vysokou spokojenost 19 %. Výraznou roli hraje skutečnost, kdo je majitelem bytu. Ukazuje se, že nejvíce nespoko-

jených s kvalitou bydlení je mezi seniory bydlícími u soukromých majitelů – více než čtvrtina. Z bydlících v městských bytech je nespokojena s kvalitou necelá pětina a u ostatních pronajímatelů necelá desetina.

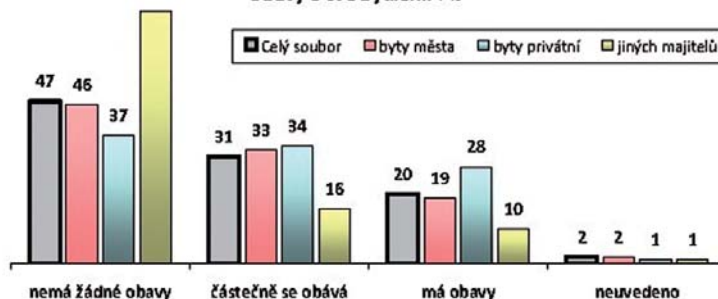
Podstatná část respondentů – 78 % považuje jejich byt za přiměřený, pro 15 % je byt velký a 4 % jej hodnotila jako malý.

Strach z budoucnosti

Více jak polovina seniorů bydlících v nájemních domech má obavy ze ztráty bytu či vystěhování, částečně 31 %, větší 21 %. Žádné obavy nemá téměř polovina dotázaných. Obavy, třeba jen částečné, že by mohli o své bydlení přijít, mají téměř dvě třetiny respondentů bydlících v bytech soukromých majitelů. Intenzita obav z vystěhování silně diferencuje podle úrovně ekonomického zajištění.

Podstatná část seniorů bydlících v nájemních bytech má za to, že největší problémy a rizika s jejich bytem spočívají v jejich ekonomické situaci: ve zvyšování a nárůstu nájmů.

Obavy o své bydlení: v %

Podstatná část, čtyři z pěti seniorů, chtějí nadále bydlet v současném bytě. Ten kdo má obavy z problémů se svým bytem, chce daleko častěji byt vyměnit za menší nebo jít do domova pro seniory. Mezi důvody k přestěhování dominoval jednoznačně nedostatek financí. Pokud by se dotázaní chtěli přestěhovat, pak většinou v rámci Prahy.

(Další části studie, které se týkají sociálního bydlení a mj. analyzují přípravy jednotlivých městských částí na stárnutí společnosti, přineseme v prázdninových vydáních Doby seniorů).

(red) ■

Foto: František VONDERKA

Proměna hledá partnery

Marie, Majka, Zina, Jana, Lída, Hanka, Růža, Mirka a Dana. Devět žen, které tvoří Divadelní spolek Proměna. Zdeněk, dlouhá léta jediná mužská opora souboru, hraje už jen příležitostně. Proč Proměna? „Protože divadlo dělá zázraky. Přestaneme myslet na naše neduhy, nedostatky, bolesti, artrózy, sklerózy a mnohé jiné ózy a zázrakem jsou z nás veselí a kreativní osoby, ochotné se proměnit v kohokoliv a v cokoliv,“ tvrdí shodně členky souboru.

občanského sdružení Remedium Praha? Prožívat spolu s diváky veselí a zábavné chvíle, inspirovat k aktivitě, ukázat seniorský věk v novém světle, s nadhledem a vtipem. Se smíchem jde všechno snadněji.

Od svého vzniku v roce 2003 hraje soubor autorské divadlo. Na každé nové hře se v různé míře podílejí všichni. Kdo se nepodílí přímo na scénáři, ten dělá choreografii tanečních výstupů, věnuje se návrhům či výrobě kostýmů.

Co je cílem souboru, který působí v rámci

V roce 2007 získal soubor na přehlídce Karlínské jeviště ocenění poroty za „Vraždu v penzionu pro starší dámy“. Vloni na podzim se zúčastnil IX. Národní přehlídky seniorského divadla ve Znojmě, odkud přivezl cenu poroty za casting ve hře „Divadlo bude“.

Nyní soubor zkouší novou hru s pracovním názvem „Ctihodní měšťané Mikuláš a Celestýn“ a co si o tom myslí jejich ženy... Soubor hledá nové členy. Alespoň jednoho muže, který se bude cítit dobře v ženské společnosti a ženu do pozice nápočvedky, která by příležitostně také zaskočila na prkna jeviště.

Soubor se zajímá o spolupráci v rámci celé ČR. O výměnu zkušeností, hostování v divadlech i klubech důchodců, zajímavá by byla spolupráce se školami, se studenty i účast na některém z prázdninových projektů či kulturních festivalů.

Více o souboru na www.vstupujte.cz pod heslem divadelní spolek, kde také najdete ukázkou ze hry Divadlo bude a kontaktní údaje.

(red) ■

K Řecku mobil

Sponzor naší soutěže o pobyt u řeckého moře CK prodloužil o měsíc – až do konce dubna - slevy pro čtenáře Doby seniorů (viz inzerát na str. 20). Pro nás důvod, abychom prodloužili i termín pro zaslání správných odpovědí. Ohlas je velký a našim přáním v redakci vždy bylo, aby šanci

vyhrát s Dobou seniorů měl co největší počet jejich čtenářů. Prodlužujeme po vzoru sponzora také o měsíc, tzn. z 20. března až do 20. dubna. Do tohoto data, abychom to stihli do redakční uzávěrky a zařadili jména výherců do květnového vydání DS. Pokud jde o slevy CK Lotos, tak ty lze uplatňovat až do konce dubna.

A proč píšeme „výherců“, když ve hře je jeden pobyt u moře? Rozhodli jsme se

totiž, že **vylosujeme i cenu útěchy**. Tu věnuje vedení redakce Doby seniorů a je jí praktický a současně i moderní telefon pro seniory ALIGATOR A500, vybavený nouzovým tlačítkem SOS. V „prodloužení“ mohou ještě jednou odpovědět i ti, kdo tak již učinili v základní hrací době. Druhá odpověď je pro ně dodatečný bonus, kterým si mohou zvýšit šanci na výhru.

(fav) ■

Na dechovku s DS zdarma

Umělecká agentura Briva a její partneři i na letošní jaro připravují několik akcí, které potěší zejména příznivce české a moravské dechovky. Data jejich konání si už nyní poznačte do kalendáře: 29. 5. 2011 to bude v Jizerním Vtelnu u Mladé Boleslavi v krásném areálu zámku Stránov Vtelenská dechparáda. Uskuteční se od 14 do 18 hodin a vystoupí na ní populární soubory Broďanka, Krajanka, Legruťi a Veselka. O týden později (5. června) se v Kněževsi na Rakovnicku uskuteční Kněževská dechparáda. Na ní od 14 hodin vystoupí soubory Květovanka, Chodovarka, Libkovanka a Krajanka.

Obě akce budou pro mnohé jakýmsi zahřívacími předkoly pro mezinárodní festival „Hraj kapelo, hraj“, který se uskuteční ve dnech 25. a 26. června na Křižíkově fontáně v Praze. Tady se vedle našich nejlepších dechovek představí např. Blaskapelle Illeranka z Německa, De Essener Muzikanten z Belgie či Holand'anka z Nizozemí. **Doba seniorů je mediálním partnerem všech jmenovaných akcí. Proto chystáme různé výhody pro naše čtenáře.** Začínáme tím, že 5 čtenářů se svými partnery se dostane na jimi vybranou akci zdarma. Musí nám však do 20. dubna správně odpovědět, kolikrát roč-

Řízná dechovka a dobrá nálada jsou vždy jedním z hlavních znaků dechparády v Jizerním Vtelnu.

ník mezinárodního festivalu Hraj kapelo, hraj se letos již bude v Praze konat. K odpovědi připište, kterou akci byste se svými partnery v případě výhry chtěli navštívit.

(red) ■

Co se nesmí zapomenout

V minulém čísle jsme psali o hrdinovi odboje Václavu Morávkovi. S tím, že byl napojen na parašutisty, kteří provedli atentát na představitele okupační moci Reinharda Heydricha. Jedním z nich byl i strýc našeho spolupracovníka Vráti Ebra, podporučík Josef Valčík. Nacisté se po odhalení strýčků atentátu mstili plánovitě a s německou důsledností, jejich pomsta postihla celé rodiny hrdinů. Zabita byla i sestra podporučíka Valčíka Františka, matka Vráti Ebra. V době zatčení byla těhotná, nacisté popravu odložili na dobu po porodu. Samotný Vráťa o tom sám dlouho nevěděl. Vyrůstal u adoptivních rodičů. Kdy se dověděl, že atentátník Valčík byl jeho strýček?

Dozvěděl jsem se to v patnácti nebo v šestnácti letech. Bylo to v době, kdy jsem se přihlásil ke zkouškám na DAMU, kam mě ke štěstí českého divadla nevezli. Jen když jsem vyplňoval přihlášku, tak chtěli podrobný životopis. Tehdy si ke mně doma přisedla maminka a povídá: „Vráťo, řeknu ti něco, o čem jsem nikdy nemluvila.“ A řekla mi všechny věci kolem heydrichiády. Já jsem už sice něco tušil ze školy z náznaků, ale maminka s tatínkem mi to nechtěli povědět, protože měli strach, že bych se odcizil. Ale to se nestalo. Ani nemohlo, oba jsem miloval a dodnes na ně vzpomínám jako na své rodiče.

■ Atentátníci zahynuli po prozrazení svého úkrytu v kryptě kostela Cyrila a Metoděje v boji proti přesile. Zrůdný nacistický režim, který dnes někteří lidé z různých důvodů bagatelizují, však postihl i jejich příbuzné.

Během heydrichiády pozatýkali celé příbuzenstvo. Maminku zavřeli v Terezině. Protože byla v jiném stavu a čekala dítě, což jsem byl já, tak ji převezli do věznice na Pankrác, kde jsem se 20. října 1942 narodil. Tedy patrně 20. října, protože přesné datum není nikde doloženo. Tam mě porodila. Mě pak převezli do Krče, kde bylo přísně hlídáno pracoviště gestapa, vyčleněné pro děti, které měly být převychovány a pak převedeny do Německa. Byly to většinou děti rodičů, kteří byli popraveni za své spojení s odbojem. Tam jsem byl do čtyř let.

■ To už ale bylo po válce.

Ano, nastala změna. Z gestapácké převýchovny se po válce stal sociální útulek a mě si v něm našli bezdětní manželé Ebrovi z pražské Hanspaulky, kteří chtěli, ale nemohli mít dítě. Přišli do ústavu a rozmýšleli se mezi dvěma dětmi. Jedno z nich jsem byl já. Ten druhý byl prý pěkný snědý klouček, ale já jsem se prý k nim hned rozběhl, jako by to byli mí rodiče. Maminka prý okamžitě rozhodla: „Tak toho si vezme.“ Protože si mě vzali 9. prosince na svátek Vratislava, tak mi po něm i dali jméno. A tak začal můj život u adoptivních rodičů.

■ K adoptivním rodičům vznikl hluboký a vřelý vztah. A co ti skuteční?

Ty jsem nikdy nepoznal. Maminiku popravili krátce po mém narození. Jsou to zvláštní pocity. Jdu k doktorovi a ten se třeba ptá: „Není to dědičné? Co měl váš tatínek za nemoci? Co mamin-

Vráťa Ebr jak ho známe: knihkupec v. v. představuje publiku nové literární počiny českých autorů

ka?“ Nevím nic. Tatínka popravili 3 dny po mém narození, asi se ani nedověděl, že má čtvrté dítě a tím už třetího syna. Maminiku popravili v lednu, tři měsíce po mém narození. Své biologické rodiče jsem bohužel nikdy nepoznal. Znáám je jen z vyprávě-

ní. A rodiče Ebrovi? Přisvojili si mě a dali mi takovou péči, že jsem lepší rodiče mít nemohl. Nikdy jsem nepocítil, že by to byli

cizí rodiče, vždy byli moji a dávali mi vše, že jsem až jedináčkovsky rozmazlený. O tom, že mám sourozence, jsem se dozvěděl až v těch patnácti letech.

Hrdina odboje, člen skupiny, která provedla atentát na esesáckého zločince Reinharda Heydricha, podporučík Josef Valčík. Vzal si život v boji proti nacistické přesile dne 18. 6. 1942. Členové Valčíkovy rodiny byli později pozatýkáni gestapem. Třináct z nich bylo 24. října 1942 zavražděno v koncentračním táboře Mauthausen, Josefova těhotná sestra Františka byla zabita až po porodu dítěte. Její děti byly adoptovány do různých rodin. Až v roce 2002 byl Josef Valčík povýšen in memoriam do hodnosti plukovníka.

A vyhledal jsi je? Jaké máte vztahy?

Mám dva bratry a sestru, které jsem samozřejmě vyhledal a do dneška se stýkáme. Mají za sebou podobný osud jako já: byli vychováni u různých pěstounů. Ale našli jsme se, víme o sobě a viděl jsem i rodný domek rodičů na Valašsku. Dnes už jsme všichni senioři a máme i různé neduhy, takže setkávání už není tak časté.

■ Při žádosti o tento rozhovor, jsi mi řekl, že na svém osudu nevidíš nic, co bys měl ukazovat. Že to, co bylo, není tvojí zásluhou. To je sice pravda, ale patříš k postiženým. Myslím, že je nutné ukazovat na zrůdnost režimu, který nechá ženu donosit dítě, zavraždí ji až po porodu, protože s dítětem má své plány...

Je strašné jen pomyslet na to, co se dělo. Hodně se tím třeba zabývá historik Jaroslav Čvančara, např. v encyklopedii Někomu život, někomu smrt. Byl jsem s ním v nacistické továrně na smrt v Mauthausenu a tam jsem hned vedle pamětní desky Karla Hašlera viděl i desku svého strýce. Dojalo mě to. Ale k tomu, co jsi říkal: Ano, lidé se mě občas ptají, ale já o tom, co bylo, moc nehovořím. Já jsem se skutečně o nic nezasloužil. Ale budu o tom, o co se zasloužili hrdinové odboje, vždy hovořit s úctou. S úctou budu hovořit samozřejmě i o svých rodičích, kteří se stali obětmi heydrichiády. Ovšem s láskou a úctou budu hovořit i o svých adoptivních rodičích, kteří mě vychovali.

Ze rozhovorů děkuje (fav) ■

Bytová poradna DS

Oprávnění užívat byt

Někdy bývá pro uživatele bytu obtížné prokázat na úřadech oprávnění užívat byt. Ty samozřejmě požadují jako průkazný dokument nájemní smlouvu sepsanou mezi dotyčnou osobou a vlastníkem domu či bytu. Existuje několik případů, kdy toto občan nevlastní, ale může si pomoci.

■ Pokud nájemce bytu obdržel výpověď z bytu s přivolením soudu, tak platnou nájemní smlouvu samozřejmě nemá. Podle občanského zákoníku přestal být nájemcem bytu a stal se jeho uživatelem, a to do doby, než byt opustí. To je většinou v rozsudku vázáno na podmínku, že mu bývalý pronajímatel obstará náhradní byt nebo přístřeší, ale k tomu zatím nedošlo. Uživatel bytu je podle zákona nadán v podstatě obdobnými právy a povinnostmi, které měl v době nájmu bytu. Průkazem jeho oprávnění byt užívat je právě rozsudek soudu, kterým na žádost bývalého pronajímatele soud přivolil ke zrušení nájmu bytu a současně stanovil podmínky, které musí bývalý pronajímatel splnit, aby byl byt uvolněn. Stav trvání tohoto stavu není časově jinak ničím omezeno a nepodléhá tedy institutu promlčení. Rozsudek platí i v případě, že pronajímatel dům či byt převedl na další osobu. Pomocí rozsudku se tedy lze domáhat např. i příspěvku na bydlení apod.

■ Stává se, že rodiče jako nájemci bytu zemřeli a syn nebo dcera byt po rodičích, s nimiž sdíleli společnou domácnost, i nadále užívají a platí pronajímateli nájemné a cenu služeb spojených s užíváním bytu. Nájemní smlouvu samozřejmě nemají, jen smlouvu sepsanou pronajímatelem s jejich rodiči, v níž nejsou jmenovitě jako členové společné domácnosti uvedeni. Někdy může jít i o jejich laxnost věci včas řešit, nebo i o spekulativní neochotu pronajímatele s nimi smlouvu sepsat. Podle dosavadní úpravy občanského zákoníku došlo k přechodu práva byt užívat, byť toto nebylo vtěleno do nové nájemní smlouvy. Úřady sice např. k vyřízení žádosti o příspěvek na bydlení nájemní smlouvu požadují, ale ta není. Pro tento účel však postačí jakýkoliv věrohodný listinný dokument, který skutkový stav

dostatečným způsobem doloží. Může jím být i čestné prohlášení věc vysvětlující a řádně podepsané žadatelem o dávku s ověřením podpisu.

■ Někteří nájemci bytu mají letitou písemnou dohodu s bývalým podnikem bytového hospodářství obce o užívání bytu, což je považováno za průkaz oprávnění byt i dnes užívat, ale formulář není originálem, jen kopií. I to může být důvodem takový dokument nepovažovat za dostatečný. Originál lze dohledat v archivu bývalého OPBH, který ve větších městech stále existuje, a lze požádat místní úřad o jeho vyhledání. Může se ale stát, že se originál nebo jeho ověřená kopie nenajde. Pak platí obdoba případu předchozího, že lze doklad doložit písemným čestným prohlášením žadatele nebo písemným svědectvím soudů s jejich úředně ověřenými podpisy.

Z uvedených příkladů z praxe vyplývá, že doložení oprávnění byt užívat nemusí být záležitostí jednoduchou a okamžitě řešitelnou, zrovna když je to rychle potřeba. Neznačená to ani, že lze věc vyřešit novou nájemní smlouvou rychle sepsanou se současným vlastníkem domu či bytu. Zde je třeba varovat před tímto postupem, protože může dojít ke zhoršení práv a ke zvýšení povinností nájemce byt a společné prostory domu užívat, dokonce i nad rámec zákona. Navíc novou nájemní smlouvu nájemce nepotřebuje, pokud má smlouvu předchozí, byť originálem zatím nedoloženou. Ta ho opravňuje k užívání, i když byla sjednána s vlastníky úplně jinými. Převodem nemovitosti totiž současný vlastník vstoupil do práv a povinností vlastníka předchozího.

Z uvedených příkladů vyplývá zkušenost, že nájemní smlouva v originálu je cenným statkem, který si zaslouží nejvyšší opatrnost. Pokud zloději z bytu ukradnou počítač, pračku či televizor, jde o desetitisíce korun. U nájemní smlouvy jde o miliony. Doporučuje se pořídit ověřenou kopii nájemní smlouvy, která má platnost originálu, a oba výtisky uložit na dvou různých bezpečných místech.

Ing. Karel HANAUER ■

předseda bytové komise Rady seniorů ČR

Rady letem

V DS na základě dohody se Sdružením obrany spotřebitelů (SOS) zařazujeme příspěvky z jeho internetových poradén.

DOTAZ: Dne 10. 2. 2011 jsem se pokusil reklamovat holicí strojek ve firmě Alza.cz a.s. kde byl zakoupen 7. 2. U holicího strojku je poškozena holicí planžeta - prasklá pružinka. Reklamační byla odmítnuta s odůvodněním, že se jedná o viditelně mechanické poškození a byl jsem odkázán na autorizovaný servis. Jak řešit tuto situaci - odmítám řešit něco s autorizovaným servisem, který je mimo mé bydliště. Myslím, že toto má řešit prodejce a ne zákazník.

ODPOVĚĎ: Podle § 625 Občanského zákoníku se práva z odpovědnosti za vady uplatňují u prodávajícího, který je tedy povinen reklamace vyřídit. Pokud zasílá výrobek např. na diagnostiku do servisu, odesílá zboží on, nikoli Vy jako zákazník, Vás se to netýká. Je možné, že je v záručním listě uvedena adresa servisní opravny určené k provedení oprav; pokud by byla v místě prodávajícího nebo v místě pro Vás bližším, reklamace se pak uplatňuje tam. Pokud ale říkáte, že je servis mimo

Vaše bydliště a i dál, než je prodávající, pak reklamace vyřizuje prodávající. Jednou z možností vyřízení reklamace je však i její odmítnutí, což se stalo Vám. V takovém případě, pokud trváte na tom, že se jedná o vadu materiálu, nezbyvá nic jiného, než se obrátit na znalce, který vydá odborný posudek. S ním je pak dobré pokusit se opět věc reklamovat u prodávajícího, v drtivé většině případů je následně reklamace prodávajícím uznána a vyřízena kladně. Upozorňuji ale, že ceny znaleckých posudků nejsou nejmenší, záleží také, jak byl strojek drahý a jestli se Vám to vyplatí apod. Seznam znalců naleznete na adrese: www.justice.cz.

DOTAZ: Zakoupil jsem v e-shopu nevhodné zboží, pokud jim ho přivezu do výdejny nepoužité v originálním balení, musí mi vrátit peníze ihned? Pokud ne, jaký dokument mi musí vydat a do kdy jsou povinni peníze vrátit. Mohu si strhnout nějaký manipulační poplatek nebo vrátit cenu v plné výši?

ODPOVĚĎ: E-shop je povinen při vrácení zboží do 14 dnů od koupe peníze vrátit hned a nemá právo účtovat si jakýkoliv poplatek. Je tedy povinen Vám vrátit plnou cenu výrobku.

DOTAZ: Čistírně peří jsem předal svoje staré peřiny k vyčištění a k tomu, aby mi čistírna zhotovila z tohoto peří polštáře a prošívané deky. Zboží jsem převzal, nicméně mám pochybnosti, že peří bylo vyčištěno. Dále mám pochybnosti, zda firma skutečně použila k výrobě polštářů a prošívaných dek 100% bavlnu jak deklaruje. Rád bych věděl, na koho bych se mohl obrátit stran kvality vyčištěného peří a použitého materiálu.

ODPOVĚĎ: Vaše domněnky může potvrdit nezávislý odborník - buď jiný podobně zaměřený podnikatel, nebo rovnou nezávislý soudní znalec, jejich seznam naleznete na <http://portal.justice.cz/justice2/uvod/uvod.aspx>.

Kontaktní adresa SOS je nyní:

Mečová 5, 612 00, Brno. Telefonní kontakt: 543 255 371. Kontaktní emaily jsou sos@spotrebitele.info (obecný); neurocna@spotrebitele.info (předsedkyně SOS); tm@spotrebitele.info (tiskový mluvčí). Elektronickou poradnu najdete na adrese www.spotrebitele.info

Počítačová poradna DS

Proč jsou Hoaxy škodlivé

V minulých číslech DS jsme si řekli, co je to HOAX a jak ho poznáme. Mnohým se může zdát, že šíření HOAXů je často legrace a nemůže být škodlivé. Při bližším pohledu ale zjistíme následující:

a) Obtěžuje příjemce

Opakovaný příjem nesmyslných zpráv je pro mnohé uživatele nepříjemný, zejména v době epidemie, kdy se v e-mailových schránkách objevuje stejná zpráva několikrát denně. Odesílatel navíc mnohdy ještě žádá potvrzení příjmu, což zejména u společností s velkým objemem zpráv časově neúměrně zatěžuje obsluhu.

b) Zbytečně zatěžuje linky a servery

Přestože výkonnost serverů a rychlost vzájemného propojení se zvyšuje, je také nutné si uvědomit, že zatížení sítí také narůstá. **V dnešní době tvoří spam přes 90 % veškeré e-mailové komunikace!** Proč zbytečně tento počet navyšovat nesmyslnými řetězovými zprávami. Velké množství HOAXů rozesílají uživatelé způsobem předat dál. Tím dochází k postupnému přidávání adres k textu zprávy a samozřejmě narůstá velikost zprávy.

c) Šířením HOAXu můžete vyrazit důvěrné informace

Jestliže se HOAX přeposílá výše uvedeným způsobem, dáváte k dispozici obrovský seznam e-mailových adres svých známých náhodným příjemcům. Kvůli lavinovitému šíření zprávy nemůžete vědět, komu v dalších úrovních bude e-mail doručen. **Seznam adres je rájem pro spamery**, kteří pak mohou na získané adresy posílat nevyžádané e-maily. A to se také děje. V případě různých petic nebo smyšlených podpisových akcí se požaduje vyplnění různých osobních údajů včetně adresy a rodného čísla. Opět nikdy nemůžete vědět, kdo si Vámi vyplněné informace přečte a jakým způsobem je zneužije.

d) Může přímo poškodit jinou osobu nebo společnost

Některé HOAXy nebo řetězové zprávy uvádějí **úplné kontakty nebo třeba jen telefonní čísla na osobu, která sice se zprávou nemá nic společného, ale přesto se na ni v textu odvolává.** Typickým příkladem je nabídka štěňátek, kdy jsou uvedena telefonní čísla, kam případní zájemci mohou volat. Často jsou to kontakty na lidi, kteří nikdy žádného psa neměli,

ale třeba z pomsty nebo škodolibosti někdo vypustí takový kontakt do světa. V tomto případě je telefon postiženého prakticky už nepoužitelný. **Šíření nepravdivých, polopravdivých nebo zkreslených informací o různých společnostech jim může způsobit různé nepříjemnosti.** Například poškození dobrého jména, ale také zbytečné zahlcení zákaznických linek, kam lidé na základě falešné zprávy zbytečně volají.

● ONKOLOGICKÝ ÚSTAV

Alexandra Gala v Bratislavě se obrací na nositele krevní skupiny A1B RH negativní, která by mohla zachránit život jednoho z pacientů, který zde pomalu umírá a k zachráně by potřeboval tuto neobvyklou krevní skupinu. Pokud by se našel vhodný dárcce, ať zavolá na slovenské tel. číslo 00421-7-59378681. (sch)

Tištěná verze hoaxu:

Speciální verze hoaxu, která byla před několika lety otištěna v deníku Právo. Uvedené telefonní číslo samozřejmě už několik let neexistuje.

a její internetová varianta:

Posílejte to dál, prosím, nejde o hru, ale o život! Jeden člověk umírá na onkologii – potřebuje krev skupiny „A1B RH neg.“, která je dost neobvyklá (1:50). Pokud ji někdo má a může darovat, ať zavolá na číslo 00421-7-593 78 681 (Onkologický ústav, Alexander Gal). Díky za pomoc. Doc. PhDr. Petr Drlik, CSc.

Hodně lidí bez ověření a možná s falešným pocitem uspokojení, že učinili dobrý skutek, rozesílá obdobné zprávy dál.

e) Ztráta důvěryhodnosti

Odesláním HOAXu obchodním partnerům svoji prestiž určitě nezvýšíte. Šíření poplašných zpráv státními úředníky není dobrou vizitkou úřadu a vrcholem je rozeslání falešného varování před virem zaměstnancem firmy, která se zabývá výpočetní technikou nebo programováním (i to se opravdu stává).

f) Pozor na automatické podpisy

Automatické podpisy z vás mohou udělat autora HOAXu! Již mnohokrát se stalo, že uživatel přeposlal HOAX nebo řetězovou e-mail a poštovní klient k textu zprávy připojil jeho elektronický podpis i s adresou a telefonním kontaktem. Takto upravená zpráva vypadá, že se přímo týká podepsané osoby a případné následky může nést podepsaná osoba. **Správné místo pro Hoax je proto vždy v koši!**

Zdeněk HŘEBEK ■

Senior – Handicap

Zapište si do kalendáře: Výstava Senior-Handicap: aktivní život 2011 změnila termín a uskuteční se na výstavišti v Lysé nad Labem, nikoli, jak bylo dosud zvykem, v dubnu, ale až ve dnech 16. až 19. června. Zájem veřejnosti, ale rovněž vystavovatelů, o tuto výstavu se rok od roku zvyšuje. Přicházejí nejen lidé dříve narození či ti,

co mají nějaký zdravotní handicap. Výstavu si oblíbili lidé všech věkových kategorií, neboť zde nacházejí spoustu zajímavých

informací, podnětů, inspiraci i praktických věcí všeho druhu.

V odborné části výstavy najdou návštěvníci nabídku pomůcek a služeb pro různé druhy handicapů, zdravotní poradny, odborné semináře a workshopy, prezentovat se budou zařízení sociální péče všech typů... Nedílnou součástí výstavy Senior - Handicap: aktivní život se stala samostatná a zcela výjimečná soutěžní výstava Šikovné ruce našich seniorů. Bude to již dvanáctý ročník výstavy „pro radost a potěšení“. Na předchozím ročníku se sešlo rekordních 3 600 výstavních exponátů. Lidí, kteří potřebují pomoc společnosti, ať z důvodu věku, fyzického či psychického postižení, tak z důvodu sociálního handicapu, bude stále přibývat. A přitom specializovaných akcí pro tento segment obyvatelstva je jako šafránu. Je proto zřejmé, že výstava Senior – Handicap: aktivní život se bude i nadále rozvíjet, jak se ostatně ukázalo v předchozích ročnících. Budou z toho profitovat nejen návštěvníci výstavy, ale i vystavovatelé.

Právě rostoucí zájem způsobil, že letos došlo ke dvěma změnám. Především je to změna termínu z dubna na červen a pak

je to přiřazení nové souběžné květinové výstavy Růžová zahrada. Kontakt: Jan Řehounek, manažer výstavy, Výstaviště Lysá nad Labem, Masarykova 1727, 289 22 Lysá nad Labem, tel. 603 238 523, 325 553 204, e-mail: rehounek@vll.cz, www.vll.cz.

(red) ■

Pozor, i to se může stát!

Do Doby seniorů jsme dostali dopis čtenáře, který píše: „Bydlím v obecním bytě. Nyní se po letech čekání chystá konečně úplatný převod našich nájemních bytů do vlastnictví. Já jsem ale od obce obdržel informaci, že si nebudu moci byt koupit, protože mám kousek od Prahy celoročně obyvatelnou rekreační chalupu. Může obec koupit bytu

dlouholetému nájemci z uvedených důvodů upřít?“ O odpověď na dopis čtenáře z Prahy, který si přál zůstat v anonymitě, jsme požádali předsedu Sdružení nájemníků ČR, Ing. Milana Tarabu. Tady je jeho odpověď:

„Obec zřejmě vychází ze skutečnosti, že nájemce má dva byty k užívání a tudíž může dostat výpověď z nájmu bytu v sou-

ladu s ustanovením občanského zákoníku podle § 711, ods. 2c. Nepovažuje tudíž nájem obecního bytu za oprávněný a neumožní proto převod bytu do vlastnictví. Bude se výpověď snažit nájem bytu ukončit a byt uvolnit. Nájemce se může soudně bránit, pokud prokáže, že po něm nelze spravedlivě požadovat, aby užíval jen chalupu.“

(red) ■

Užitečný pomocník

Nejdůležitější informace o novinkách a změnách z oblasti sociálního zabezpečení v letošním roce najdou zájemci v publikaci „Sociální zabezpečení 2011“. Vydala ji v polovině března Česká správa sociálního zabezpečení s cílem poskytnout klientům odpovědi na otázky týkající se nemocenského a důchodového pojištění, platby

pojistného, vysvětlit novinky v sociálním zabezpečení OSVČ, v koordinaci sociálního zabezpečení v EU a přiblížení rozsahu činnosti lékařské posudkové služby.

Nechybí konkrétní příklady výpočtů dávek nemocenského či důchodového pojištění, stejně jako objasnění podmínek nároku na dávky, povinnosti zaměstnavatelů v nemocenském a důchodovém pojištění, vzor výpočtu pojistného, nebo informace týkající

se podání Přehledu o příjmech a výdajích osob samostatně výdělečně činných. Součástí informačního materiálu je seznam nejdůležitějších právních předpisů. Tištěná publikace „Sociální zabezpečení 2011“ je dostupná zdarma na všech pracovištích ČSSZ a také v elektronické pdf podobě na adrese: <http://www.cssz.cz/cz/informace/informacni-materialy/publikace.htm>.

(red) ■

SUDOKU

Doplňte mřížky tak, aby všechny řady, všechny sloupce a také všechny čtverce 4x4 obsahovaly číslce 0 až 9 a písmena A až F. V odpovědi uveďte číslce a písmena z označených políček.

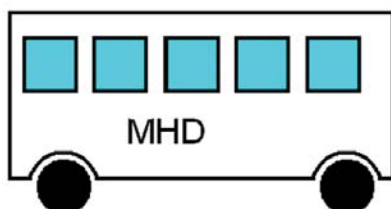
	0	A					4	3		F					
6	9	4	2	C		F			D	5					
								3			1	8		0	
		3	8				5	0	6	C			B		2
2		9	A		C				B		3				D
			B		E				4					5	
4								D						6	
		8						B							
1		2	E	D	F	3		9		7	A	0		8	
	A	6	3	E			2				1				C
D	B	C			A	0	7		E				5		1
0								8					9	A	E
				3		1	F		B	0			C	E	7
3			0	2				7	E					F	
	8					7		4		D	9	2	1	6	B
C	7	B	D			9				2			3	A	

PŘESMYČKY | NAJDETE ČESKÉ LITERÁTY?

PŘEČTE ZUBR | STREFIL SARAJEVO | NEUKRADL DÍVKU
PLAČEK REKA | VALAŠSKO HRAJE | NEKRMIL UDANA

AUTOBUS

Kterým směrem pojedou autobusy, který je nakreslený na obrázku?

PROVAZY

Máte dva provazy. Každý z nich hoří hodinu. Hoří však nerovnoměrně, tzn. že půlka může shořet během dvaceti minut a druhá hořet minut čtyřicet. K tomu máte krabičku zápalek. Odměřte čtvrt hodiny!

VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

Sudoku: (BF2C) Dagmar Trejbalová z Hostinného; **Přesmyčky** (Uherský Brod, Benešov, Karlovy Vary, Pohořelice, Velké Losiny) Věra Janická z Trutnova; **Einsteinův test** (Rybičky chová Němec) Božena Bílková ze Znojma. **Koncert Vadima Anaeva** (2010) – vstupenky vyhrávají Alena Šímková z Brna, Jiřina Novotná z Hradce Králové, Jana Šedá z Prahy, Jiřina Bednarská z Ostravy a Božena Kopečková z Dolních Kounic. **Zadarmo na veletrh:** volňásky vyhráli Petr Bergman z České Lípy, Milada Chyská ze Slaného, Jaroslav Škvor z Čerčan, Vladimíra Batistová z Volar, Alena Koubková z Prahy 7, Ing. Jaromír Hampl z Prahy 10, Václava Moudrá z Hradce Králové, František Brejcha z Prahy 7, Marie Kopsová z Doudleb n. Or. a Marta Flanderová z Tchořovic. Výhercům blahopřejeme. Odměnou u prvních tří soutěží jsou dárkové balíčky od sponzora soutěží na str. 11, kterým je firma Bayer & Romsy. Na řešení z tohoto čísla čekáme do 20. dubna. Adresy, na které je třeba zaslat odpovědi naleznete na str. 3 v tiraži.

LÉČIVÉ KONOPÍ

Vyrobeno z
BIO KONOPÍ

Jsme držitelé ceny **EUROPEAN PRODUCT AWARDS 2010**. CREMCANN zvítězil v kategorii Konopných masťů.

KONOPNÁ KOSMETIKA KONOPNÝ OLEJ KONOPNÉ MASTI

ORIGINÁLNÍ RECEPTURA S KŘÍŽEM

Originální recepturu s křížem žádejte také ve Vašich lékárnách

- KLOUBY
- ŠLACHY
- ZÁDA
- VRÁSKY
- VLÁSY
- KŮŽE
- HOJENÍ
- MASÁŽE
- KOUPELE
- RTY
- ZUBY
- OPARY

Seriál DS k bibli

16

Tajemství Veliké noci

Mojžíš se po letech vrátil, svolal starší z lidu a oznámil jim radostnou novinu – Bůh Abraháma, Izáka a Jákoba nás vysvobodí z poputného otroctví. – Potom šel i k faraónovi a zvěstoval vůli Boha Hospodina o osvobození Izraelitů z egyptského otroctví. Ale faraón se nadutě smál – Kdo je Hospodin, abych ho já musel poslechnout? Neznám Boha Hospodina a otroky nepropustím. Ale vím, že myšlenky jsou síly touhy, která volá i naše sny do života. Dám proto izraelským víc roboty, aby lépe poslouchali, do noci pracovali a už netoužili po svobodě. –

Mojžíš smutně odešel. Jak tohle vyjednávání lidu vysvětlí? Avšak s údivem poznával, že Izraelité chtějí zůstat otroky a nepřejí si odejít do nejisté budoucnosti. A faraón je nepustil.

A tak seslal Hospodin na Egypt trest. Veliké rány měly pohnout tvrdým srdcem faraóna a přivést vyvolený národ praotce a patriarchy Abraháma k tužbě svobody. A k cestě do vlastní země.

První rána přišla z vody. Nil se změnil v potoky krve a v ní se objevilo tolik žab, že nalezly do všech domů, soukaly se do komor i do pokrmů. Po žabách se vylíhly mračna much a komárů. Pak vypukl černý mor a uhynulo mnoho dobytka. Lidem se zanítily vředy. Strašlivá bouře a krupobití ničila úrodu. Co na polích a v zahradách zbylo, to sežraly kobylky. A nastala podivná tma. Nářek nemocných Egyptanů a písně Izraelitů o cestě do země zaslíbené se rozezněly do všech stran. Jenže nebylo vidět na krok.

Lidská duše tepe do rytmu písní a hraje velkolepě. Hudba může být dlouho skryta. Čeká na vhodnou chvíli, aby propuk-

la v jásot. A ta chvíle přichází! Láska lidi uzdravuje a smutné probouzí modlitbou k životu. A píseň, láska a modlitba nás vytrhují ze spárů otrockého spánku.

Faraón trval zatvrzele na svém. Chtěl udržet Izraelity v otroctví stůj co stůj. Bůh Mojžíšovi pravil – Nastává noc, kdy pomře vše prvorozené. Ničivá smrt i faraóna probere z pýchy a vyvede lid z egyptského zajetí na svobodu. –

Byl čtrnáctý den prvního jarního měsíce. Přiblížila se noc vysvobození a odchodu do země praotců, od velkého Nilu přes Rudé moře do zapomenuté vlasti. Před strastiplným pochodem si připravili k večeři beránka. Jeho krví na radu Mojžíšovu označili dveře obydli třemi tajemnými značkami: mezúzou.

Mezúza je dnes umísťována do schránek u dveří (na snímku). Na přední straně schránky je obvykle napsáno hebrejské písmeno šin (ש) nebo ש"ד - šadaj, hebrejsky „Všemohoucí“, toto jméno může znamenat i zkratku Šomer daltot Jisra'el - Strážce dveří Izraele. Uvnitř je svitek pergamenu, na kterém je mj. uvedeno: ... Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova, která ti dnes přikazuji, budeš mít v srdci. Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš uléhat nebo vstávat. Uvážeš si je jako znamení na ruku a budeš je mít jako pásek na čele mezi očima. Napíšeš je také na veřeje svého domu a na své brány.

Ještě večer to v chýších otroků zvonělo.

Na ohních pekli beránka a nekvašené chleby. Vzpomínali na otce a pradědy. Moudro předků je posilovalo v naději. A vedlo je k poznání, že člověk se může stát chrámem, ve kterém přebývá Duch svatý. Jen lidé někdy ničí chrám a ve víře oněmí. Voda života se mění na Mrtvé moře, ale vlny se stále ještě odívají naději, tam, v dávné vlasti. A z vody se rodí pod hřejivými paprsky slunce sůl, jako dobré činy dotekem lásky.

Pán Bůh dává požehnání, ale ovečky na pastvu sám nevyhání. Tajemství Velikonoční cesty se před námi otevírá. Láska je

Připomínkou vyvedení Izraelitů z Egyptského otroctví je sederova večere neboli seder. Kromě pojídání symbolických pokrmů se předčítají texty z Pesachové Hagady. Seder se koná o prvním večeru (v diaspoře o prvních dvou večerech) svátku Pesach. Základem sederu je biblické nařízení učit děti o významu vysvobození židovského národa z egyptského otroctví. Na našem snímku Hagada ze 14. století.

nejkratší zkratkou do ráje. Není pohodlná. Musí se někdy zaplatit i životem. Láska je poklad ukrytý v nejvýznamnější schránce našeho srdce.

Prolitá krev beránků v nápisech na dveřích napovídala, jaký nastal kouzelný okamžik ve staletém otroctví. Spásonosný den. O stolování v Egyptě proto ještě uslyšíme. Večeře beránka nastane pokaždé, když zlomíme pouta a přivítáme s nadějí příští den. Zatím se ještě hraje, večerí, zpívá a tančí.

Poslední noc v otroctví je tak dlouhá. A srdce je labyrint ve skále života, kutaný z chodbiček čisté lásky. To ví každý zamilovaný. Ač by ještě včera plakal a na lásku nevěřil, setkání mu otevřelo oči. Stateční už nehledají úkryt za hradbami posluhování. Život si nelze pojistit cenou svobody.

Izraelité se objímají a pláčou. Už vědí, že byli stvořeni pro radost, jeden pro druhého. Jsou veselí a mají se rádi. Rány dozorců je už nepálí. Velká noc je bezesná obdarovává vzpomínkami, písněmi, vyprávěním, podáním ruky, pozdravením. A tma nikomu nevadí. Život je plný světla. Vyrůstá ze země otroctví. O velikonočních vykvete z kypré hlíny naděje lásky.

Seriál DS ke Knize knih pro DS píše

ThDr. Jan SCHWARZ

Příště: Izraelité na cestě z otroctví

Kvarteto knih, které mě potěšily

Nedávno jsem měl v ruce čtyři zajímavé knížky, které mě opravdu potěšily: V pěkné úpravě vyšla básnická sbírka Karla Jaromíra Erbena Kytice – tentokrát zásluhou nakladatelství Fragment. Opravdu milá publikace. Jenom považuji za nepovedenou či neuváženou poznámku v titráži: „Žádná část této knihy nesmí být rozšiřována bez písemného souhlasu majitelů práv.“ Pane Erbene, panu nakladateli to prosím odpusťte!

Zaujala mne v uplynulých dnech také knížka Pavla Jedličky 140 českých přísloví přeložených do vědecké češtiny. Je vskutku úsměvnou miniknížkou pro všechny milovníky našeho jazyka. Tak třeba víte, jak se dá „vědecky“ vyjádřit známé přísloví „sůl nad zlato“? Takto – cituji z knížky: „Chemická sloučenina re-

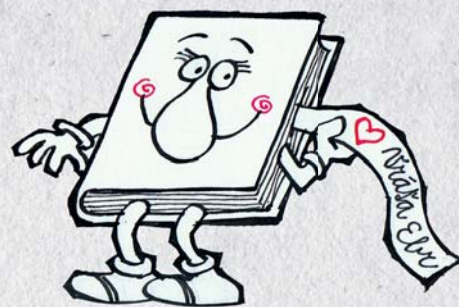
zidua kyseliny s kationem má vyšší hodnotu než prvek s protonovým číslem 79.“

Na Maxiautogramiádu v Paláci knih Luxor s ní přišel básník Ladislav Vondrák. S knížečkou svých básní s názvem Tajnospády, kterou něžně a nápaditě ilustrovala Ivana Měkotová. Vydaly a také si

ZADRŽ DECH

Tak už to lásko prasklo
Provázky vztahů změnily se na sklo
a ve střípcích jsi naboso
Každý krok
máš mé srdce
na svých chodidlech

Ladislav Vondrák, ze sbírky Tajnospády

vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s. Počinu tleskám, protože poezie skutečně není nikdy dost. Zvláště té milostné a zejména pak v dnešní hektické době.

A do čtveřice: Znamé nakladatelství Paseka vydalo v edici Zmizelé Čechy archivní fotografickou knihu Sedlčansko, sepsanou a sestavenou dvěma renomovanými historiky – Jiřím Pávem a Lubomírem Procházkou. Přehledně a zasvěceně napsaný text je doprovázen 134 černobílými fotografiemi – unikátní snímky často už zaniklých usedlostí, tvrzí a kapliček.

Vratislav EBR

Uzel na kapesníku

Ebroviny

Pokud budete v Praze a budete mít chuť a čas, jste zváni do Salmovské literární kavárny (Salmovská 16) v úterý 5. dubna v 19, 19 hodin. Bude tam povídání o mateřštině a trapasech kolem ní, na které byli pozváni a pozváni také přijali Aleš Cibulka (známý mj. z rozhlasového Tobogánu), Jan Vala (dříve televizní moderátor, dnes organizátor řady sportovních a společenských akcí) a zpěvák a podnikatel Milan Drobný. Večerem bude jako vždy provázet knihkupec v. v. Vráťa Ebr.

Neznámá historie

V pondělí 18. dubna se v kongresovém

sále Domu armády Praha (Vítězné náměstí) od 14 hodin bude konat veřejná konference s názvem „1. čs. armádní sbor – nové dokumenty“. Konference, jejímiž pořadateli jsou Společnost Ludvíka Svobody a.s., Vojenský historický ústav a Národní archiv, chce širšímu kruhu zájemců o vojenskou historii dát příležitost, seznámit se s některými výsledky současného bádání, které přinášejí otevřené archivy. Na konferenci mj. budou přednášky na téma Budování čs. vojenské jednotky od jejího vzniku do formování sboru (nové archivní prameny o postoji komunistů k Ludvíku Svobodovi od ledna 1942 do léta 1944) či Příslušníci 1. čs. armádního sboru jako oběť politických persekucí. Hovořit se bude také o do-

kumentech ve fondech 6. oddělení Národního archivu, které se vztahují k příslušníkům 1. čs. armádního sboru a problematice zahraničního vojenského odboje ve druhé světové válce.

Víkend v Častoboři

Ještě jednou připomínáme: pokud byste v květnu chtěli prožít příjemný víkend (20. – 22. 5.) v přírodní rezervaci v Častoboři u Sedlčan, kde (jak jsem psali už v minulém vydání DS) zase nebude chybět fůra humoru a recese (s přísným zákazem mluvit o politice a nemocech), napište si organizátorům setkání o bližší informace na e-mailovou adresu ebrovka.uhnije@seznam.cz nebo zavolejte na mobil 720 442 304.

(red)

Budou slavit

V dubnu budou své narozeniny slavit také známí senioři, kterým přejeme stejně jako všem ostatním dostatek zdraví a času na čtení našeho časopisu.

■ 4. dubna
Benjamin Kuras,
český spisovatel,
dramatik a překladatel
67 let

■ 10. dubna
Karel Štědrý,
zpěvák a moderátor
74 let

■ 9. dubna
Miroslav Pavlík,
výtvarník, mj.
dvorní ilustrátor
Doby seniorů
71 let

■ 21. dubna
Olbram Zoubek,
sochař
85 let

■ 27. dubna
Zita Kabátová,
herečka
98 let

POMŮCKA: BARDO, KALT, SOBOL	LIDOVÉ BYTOVÉ DRUŽSTVO ZKR.	DRUH ŘEPKY	UVNITŘ PRAŽDNÁ	OKÁZALÝ ÚČINEK		ZÁPOR ANGLICKY	HLEN	ČÁST DOMU		SVRCHNÍ VRSTVA KON- STRUKCE	INICIÁLY ZPĚVAČKY ABSOL- NOVÉ	KPK krimi pro každého Mrtví nemluví a další povídky			
PLAVIDLA SLOV.					NEMOCNICE S POLIKLI- NIKOU ZKR.				ZNAČKA KILOMETRU						
ZÁMĚRNÉ OKLAMÁNÍ					OLGA DOMÁCKY				CHEM. ZN. RADIA						
					VÝPLACH STŘEV				OTÁZKA NA MÍSTO						
1. DÍL TAJENKY											TĚŽKÉ KOVY				
	ČESKÝ KASKADÉR					DRAHÝ KOV									
	ZNAČKA KILOWATTU					PŘEDLOŽKA									
INICIÁLY SPISOVAT- ELE KLOS- TERMANNA			MODEL				AMISŮV PŘÍTEL					3. DÍL TAJENKY	JMÉNO FILMOVÉ LVICE	STUDENÝ NĚMECKÝ	
			ZNAČKA MILILITRU				MÍSTO SPOJENÍ								
INICIÁLY SKLADATE- LE MOZAR- TA				MĚSTO OKR. KUT. HORA					SMOTEK VLÁKEN						
				OCHR. SVAZ AUTORSKÝ					TATRANSKÝ NÁR. PARK						
	BALÍK KARET	HLUK						OZDOBNÝ KEŘ							
		DRUH ANTILOPY						TENISOVÝ ÚDER							
INICIÁLY ZPĚVÁKA KOLÁŘE			ZVRAT. ZÁJ. SLOVENSKY			ELIŠKA DOMÁCKY				PŘIPOJENÍ K INTERN.					
			2. DÍL TAJENKY			DOMÁCÍ ZVÍŘE				KORUNA NĚMECKY					
MOTOROVÁ VOZIDLA					STAV BEZ PENĚŽ HOV.						REMÍZA V ŠACHU				
					STARÉ ČES. ZÁJMENO						DIETNÍ VÝROBKY				
KDYPAK				CHEM. ZN. ARGONU			ZNOVU- ZROZENÍ						ZNAČKA TISKÁREN	SLOSOVÁNÍ	
				INIC. ZPĚV. BARTOŠOVÉ			DAREBA								
USPÁVACÍ PROS- TŘEDEK								KNIŽNÍ DETEKTIV							
								ČELENKA							
	SPZ KARVINÉ	CHEM. ZN. NIOBU			NÁDOBA NA PIVO				VĚDA						
		OTLAK			PODLE TOHO				STRŽ						
SEVERO- MORAVSKÁ ENERGETIKA				ODSTOUPENÍ VLÁDY							SVĚTOVÁ STRANA				
				OBLÉK- NOUT							STÁT JIŽNÍ AMERIKY				
DROBNÁ SELMA						GOLFOVÝ VÝRAZ				LUDOLFOVO ČÍSLO			KOČKOVITÉ ŠELMY	VLASTNIT	
						MODEL LETADLA				LETNÍ DĚT. TÁBOR ZKR.					
	ZADNÍ ČÁST TĚLA						POZVÁNÍ KE VSTUPU					INICIÁLY MODERÁT. MAREŠE			
	CHEM. ZN. SAMARIA						ZNAČKA MOLYBDENU					PŘÍSLOVCE			
TÝKAJÍCÍ SE SOV					1. DÍL TAJENKY										
DRTIT MLÝNKEM					TOMÁŠ DOMÁCKY				STÁVAT SE ODOLNÝM						

Vyhráli s Dobrou seniorů!

Tajenka z minulého čísla: **I lev musí odhánět mouchy.** Správně luštili a šťestí při losování tentokrát měli Petr Bednařík z Příbrami, Jarmila Gömerová z Klatov, Jana Novotná z Ústí nad Labem, Josef Svrchokryl z Prahy 6 a Mgr. Jana Sekerková ze Slavkova u Brna. Výhercům blahopřejeme k dárku, který pro ně připravilo vydavatelství Enigma. **Na tajenku z tohoto čísla čekáme na našich adresách (najdete je v tiráži na str. 3, pozor, redakce má nový e-mail!) do 20. dubna.** Hezkou zábavu při namáhání mozkových závitů!

Vážení čtenáři,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku Křížovky pro každého.

V tomto měsíci 5. a 19. dubna na novinových stáncích.

Naše legendy bez svatozáře

Satanista S. K. Neumann

Básník to byl nesporně talentovaný, člověk ale rozporuplný. Jeho otec byl zámožný žižkovský advokát a poslanec říšského sněmu. V roce 1880 mu však otec zemřel a nadále byl vychováván matkou a tetami v „olšanské vile“ na Žižkově. (Zde se později scházela jeho anarchistická skupina – Fráňa Šrámek, Karel Toman aj.) Měl studovat na gymnáziu, nebyl ale

zrovna úspěšný student. Už na gymnáziu začal vydávat časopis Vlast a Slavia. Později přešel na obchodní akademii, ze které byl vyloučen. Už jako student se stýkal s dělníky a navštěvoval sociálnědemokratické schůze. Po vyloučení ze školy mu rodina pak sehnala protekční místo v redakci Hlasu Národa, kam mladý buřič opravdu nastoupil, každý den sbíral zprávy pro noviny, večer pak trávil na bouřlivých schůzích nebo rozbíjením oken nenáviděných rakouských úřadů, dokud ho nezatkli. Při procesu s Omladinou

(1894) byl odsouzen k jednoletému trestu, který si odseděl ve vězení Plzeň-Bory. Po návratu z vězení uveřejnil první sbírku Nemesis, bonorum custos... Obsahuje jednak milostnou poezii (tehdy už měl poměrně vážný vztah se svou budoucí první manželkou Kamillou, roz. Krémovou). Jeho tehdejší verše realisticky vykreslují dojmy z vězeňského dvora – všimá si negativního, odpudivého prostředí, ale obsahují v sobě i buřičský náboj – totiž pózu povzneseného jedince, bere vězení jako prvek člověka zocelující a posilující jeho „velké“ teorie. V té době hltá Moderní Revue, časopis českých dekadentů shromážděných kolem Arnošta Procházky, dále čte knihy Friedricha Nietzscheho a seznamuje se s anarchismem. Stává se vyznavačem individualismu a satanismu (Satan mu je symbolem pravého a nespoutaného života). V roce 1899 se s Kamillou (její rodina prý pocházela z italské Cremony) oženil a nastěhovali se do žižkovské vily, zděděné po tetě. Vila se pak stává místem schůzek, diskusí i divokých orgií bohémské kolonie. O pitkách a prý i satanistických seancích, které se tam konaly, se v Praze tehdy šeptalo dost nahlas. Roku 1904 končí Neumannova bouřlivá léta v Olšanech a se svojí novou družkou Boženou Hodačovou odjíždí do Vídně, později na Moravu. Byl tam s ní velmi šťastný. Opustil anarchii a začal se zajímat o přírodu. Tehdy také vznikla Kniha lesů, vod a strání (1914) – lyrická sbírka plná životní pohody, smyslového okouzlení a radostného oddání přírodě. První světovou válku prožil na albánské frontě jako řidič sanitního vozu. Po vyhlášení samostatnosti ČSR se usadil v Praze. Zde založil časopis Červen (1918–22), kolem něhož soustředil jak předválečnou modernu (Karel Čapek, Josef Čapek aj.), tak nastupující mladou generaci, hlásící se

k tzv. proletářskému umění (Jaroslav Seifert, Vladislav Vančura, Jiří Wolker). Stal se rovněž spoluzakladatelem KSČ, iniciátorem tzv. proletářské poezie a uveřejňoval také marxisticko-leninské teoretické stati. Po V. sjezdu KSČ (1929) podepsal Manifest sedmi, za nějž byl z KSČ vyloučen. Její ideologii však zůstává navzdory tomu všemu věrný. Muž, který v mládí vyznával individualismus, vydával se za apoštola nového žití a odmítal teismus, má nového boha – stalinismus. Zejména spis Anti Gide (1937), v němž odsuzuje kritickou knihu Andrého Gida Návrat ze SSSR, ukazuje, jak se básník ochotně vzdává všech idolů mládí, pokud nejsou v souladu s komunisty a uznáním úspěchů Sovětského svazu. Ve 30. letech Neumann vážně onemocněl a léčil se v Poděbradech. Po opuštění Poděbrad roku 1939 našel ilegální útočiště ve Vápenném Podole v Železných horách, kde zůstal až do konce německé okupace. Poslední léta svého života strávil v Praze. V roce 1945, dva roky před smrtí, byl jmenován národním umělcem...

Pro DS napsal **Zdeněk LESÁK** ■

Příště: Nenaplněná láska J. Nerudy

Stanislav Kostka Neumann (*5. června 1875, Praha – †28. června 1947, Praha) byl český básník a novinář, literární a výtvarný kritik a překladatel z francouzštiny a ruštiny. Napsal přes dvě desítky básnických sbírek, několik knih úvah, cestopisů a fejetonů. Ve svém díle se stavěl proti maloměšťačtví, měl odpor k teismu, a proto někdy psal básně jako parafráze modliteb. Používal nerýmovaný volný verš, vynikal neobvyklými slovními spojeními, obrazy a metaforami. Jeho posledním tvůrčím počinem byla sbírka Zamořená léta (1946), kterou napsal za 2. světové války.

Senioři pomáhají seniorům

Důchodce – nebo moderněji senior – obě slova byla dříve spíše synonymem pro něco končícího. Pro něco, co dožívá, potřebuje pomoc, samo o sobě je takřka nemožné, nefunkční.

V dnešní době jsou však senioři jiní. Jednak jich je poměrně velká síla, protože čtvrtina populace už je dost lidí. Skutečností také je, že někteří odcházejí do důchodu plni sil a mnohdy také plni odhodlání ještě něco dokázat, nebýt na obtíž.

Jenom v Jihomoravském kraji žije přes 180 000 lidí, kteří pobírají starobní důchod. Další jsou důchodci invalidní a silnou předdůchodovou skupinou jsou senioři nad 55 let věku.

To je ohromný počet lidí, kteří nechťejí jenom odpočívat a užívat si důchodu, ale chtějí se ještě zapojit do ostatních forem života společnosti, mít určitý vliv na společenské dění, na veřejný život v místech svého bydliště i jinde. Většinu z nich nebaví „vysedávat v parku na lavičce a krmít ptáčky“ nebo v čekárnách lékařských ordinací probírat různé nemoci a neduhy spojené se stářím. Potřebují být aktivní, setkávat se, hodnotit dění v okolním světě, kritizovat špatné, ale i pomoci radou a zkušeností tam, kde je ochota je vyslechnout. V současné společnosti, je snaha spíše seniory odsunovat na okraj. Je tu

počítat. To jsou dostatečné důvody pro to, aby vznikala občanská sdružení seniorů, aby se starší lidé navzájem setkávali, organizovali se. Toto byl i důvod k tomu, aby po té, co v květnu 2005 vznikla Rada seniorů České republiky, později vznikly i Rady pro jednotlivé kraje. Tak také na podzim 2009 vznikla i Krajská rada pro Jihomoravský kraj.

Poradenstvím to začalo

Vzniku Krajské rady v Brně předcházelo otevření poradny Rady seniorů ČR v Domě odborových služeb na Malinovského náměstí v září 2006. Poradna byla založena proto, aby seniorům pomáhala vyrovnat se s požadavky doby. Aby jim poskytovala poradenství v bytových a sociálních otázkách, aby v nich posilovala právní vědomí. Za čtyři a půl roku jejího trvání poradnu navštívili i mnozí členové Doby seniorů a určitě mohou sami zhodnotit, jak kvalitně či nekvalitně pracuje. Z reakce návštěvníků poradny víme, že funguje podle jejich představ a že odcházejí s radami, které potřebovali.

■ Znamé starobylé symboly krajské metropole

tak také hlavně lidé, kteří jsou ochotní pracovat pro ostatní převážně na úkor svého volného času a zadarmo (tito lidé se hlásili z různých občanských sdružení) a v neposlední (spíše však v první) řadě peníze na obecně prospěšnou činnost. Tyto finanční prostředky se povedlo zabezpečit od Krajského úřadu Jihomoravského kraje a sluší se dodat, že v daném rozsahu jako od jediného v celé České republice. Nic tedy nestálo v cestě, aby se práce pro seniory rozběhla.

Kdo stál na startu

Zákládajícími členy, kteří pomohli Krajskou radu vytvořit, byl Svaz důchodců ČR, Český svaz žen, Svaz diabetiků, Odborové sdružení seniorů Českých drah, Klub důchodců při Energetice Brno a Obč. sdružení SEMKO Senetářov, okr. Blansko. Postupem doby přibýly ještě Univerzita 3. věku, Sdružení pro ochranu nájemníků, Levicový klub žen, Ženy50, Kluby důchodců v Ivančicích a v Lysicích a několik individuálních členů. V současnosti regionální Radu seniorů pro Jihomoravský kraj tvoří zástupci dvanácti občanských sdružení, počet čle-

■ Krajská rada se schází jednou měsíčně. Třetí zleva její předseda František Špaček

někdy méně a někdy více tendence je přehlížet nebo jim dávat na vědomí, že patří do starého železa. – Tím více však musí senioři v podobné společnosti držet pohromadě, dávat najevo, že ještě do starého železa nepatří, že s nimi společnost musí

Krajská rada seniorů v Brně vznikla v návaznosti na činnost poradny. Nebylo to ovšem tak jednoduché. Aby podobné občanské sdružení mohlo pracovat, jsou zapotřebí jednak prostory a vybavení (to jsme měli v místnostech poradny),

nů lze těžko určit, protože někteří senioři pracují současně i ve dvou či třech občanských sdruženích.

Největší počet členů určitě v Radě zastupuje Svaz důchodců České republiky. Má u nás v kraji také velmi dobře promyšlenou organizaci a přes ni kontakty na většinu okresů.

Zkreslený obraz seniorů

Jak už bylo uvedeno, činnost dnešních seniorů zahrnuje snad všechny oblasti veřejného, společenského, kulturního, sportovního i politického života. Senioři aktivně pracují v poradních sborech na různých stupních zastupitelstev, pořádají a zúčastňují se soutěží, výletů, vycházek, mnozí z nich ještě pracují ve svých bývalých oborech nebo i jinde – prostě doveďou žít naplno. I proto je více než trapné, když média (nejen ta komerční, ale bohužel často i ta veřejně-právní) seniory prezentují na jedné straně jako nemohoucí stařečky či stařenky a na straně druhé,

Mimořádný zájem mají i v Brně senioři o poradny RS ČR

když se jedná o zřejmě dobře zaplacenou reklamu na různé „podpůrné“ prostředky, tak najednou skomírající stařečkové mávnutím proutku ožijí a vidíme seniory vitální, usměvavé – zřejmě ochotné a schopné něco kupovat...

Nehodlám se dlouze rozepisovat o vztahu současné společnosti k seniorům – rozumný člověk ho vidí a udělá si úsudek sám, nerozumnému se nic vysvětlit nedá a jeho názor se proto změnit nedá. Jisté je, že člověku se dělá až špatně, když vidí různé prodejce zboží na „výhodných“

prodejních akcích, kteří psychologicky velmi propracovanými metodami nutí seniorům svoje možná kvalitní výrobky za určitě hodně nadsazené ceny a nepoučení nebo nepoučitelní lidé podepisují smlouvy a platí a platí. V poradnách často takové případy řešíme...

Potřebná prevence

Z podobných důvodů jsme začali spolupracovat s Policií České republiky. S jejím preventivně informačním oddělením v Brně. Nejde zdaleka jen o pofiderní prodejní akce. I když ze sebe často děláme pověstné „jury“ a siláky, vůči fyzickému násilí jsme zejména ve vyšším věku přece jenom takřka bezmocní. Proto musíme hledat cesty jiné – ne nedůvěru, ale obezřetnost, ne neochotu, ale opatrnost, kontrolu. To vše mají příslušníci Policie velmi dobře zmapováno, k problematice existují velmi dobré metodické pomůcky a přístup policistů k besedám se seniory je více než dobrý. V současné době nabízíme konání těchto besed ve všech našich členských sdruženích po celém Jihomoravském kraji.

Pořádáme rovněž akce, kde vysvětlujeme práva a povinnosti ve vztahu k bydlení, upozorňujeme na chyby, které vznikají při špatně napsaných nájemních smlouvách nebo oznámeních o zvýšení nájemného (teď mě vlastně napadá, že po dobu mého působení v bytové poradně ještě nikdo nepřišel a nepřekvapil nás oznámením o snížení nájemného), vysvětlujeme nároky na sociální dávky, na různé druhy podpor, pomáháme při řešení majetko-právních záležitostí. Hodně nám pomáhá propagace v titulech, jako jsou Brněnský senior a celostátní Doba seniorů. Pracovníci poradny do nich podle možností rovněž přispívají. Poskytujeme i telefonické rady, v poslední době nejen na dotazy z Jihomoravského kraje. Tím vším se zvyšuje právní vědomí seniorů a i díky tomu je lze alespoň částečně ochránit před podvodníky nebo i násilníky.

Zábava, informace, poznávání

Smutné psaní je špatné psaní – proto raději z jiného soudku. První velkou akcí Jihomoravské krajské rady seniorů byla návštěva divadelního představení Madame Butterfly v Janáčkově divadle v Brně konaná ke Dni seniorů. Mohla být usku-
tečněna díky tomu, že peníze na vstupné

byly z dotace Jihomoravského krajského úřadu a Národní divadlo uspořádalo akci „Doprava na vybraná představení v rámci Jmk zdarma“. Za to patří oběma jmenovaným institucím upřímné poděkování, protože radost a spokojenost seniorů byla veliká.

Před volbami do Sněmovny jsme uspořádali „kulatý stůl“ za účasti zástupců všech parlamentních stran. Účast seniorů nebyla nijak oslnivá, stejně tak nebylo oslnivé ani složení kandidátů. Slibů bylo u kulatého stolu vyřčeno dost, pozdější realita zřejmě mnoha lidem, včetně seniorů, přinesla, někdy kruté, vystřízlivění.

Jihomoravský kraj

ve zkratce

Rozloha:	7196,5 km ²
Krajské město:	Brno
Počet obyvatel:	1 154 654
Průměrná hrubá mzda (rok 2010):	22 143 Kč
Celkový počet starobních důchodců:	183 667 (z toho žen - 100 755, mužů - 82 912)
Průměrná výše starobního důchodu celkem:	10 376 Kč (muži - 11 491 Kč, ženy - 9 457 Kč)

Tyto akce pořádala Rada seniorů samostatně. Další byly a jsou pořádány ve spolupráci s našimi členskými sdruženími. Jedná se např. o oslavy Dne matek a MDŽ, které jsou součástí projektu „Sbližování generací“. Velký ohlas má také akce „Poznej svůj region“, protože v Jihomoravském kraji je spousta památek a krásných míst, která si zaslouží více pozornosti než je jim věnováno. Začínají i poznávací zájezdy výměnné, kdy třeba okres Blansko je navštíven seniory z Hodonína a naopak. Senioři se nejednou dostanou i do míst, která naposledy navštívili jako žáci základních škol při školním výletě – to je pak sentimentálního vzpomínání!

Samostatnou zmínku si určitě zaslouží projekt „Mosty“, který ve spolupráci s Radou seniorů zabezpečuje sdružení Ženy50. V úvodním letáčku k tomuto projektu se píše: „Potřeba sdílet je u nás, lidí, vyvinuta velmi silně... Sdílení náš zážitek umocňuje, dává mu význam, mnohé si právě hlasitým vyřčením uvědomíme. Dostatečná síť osobních kontaktů,

díky které jsou sdíleny myšlenky, informace, rady a doporučení, je důležitá pro pocit osobní pohody a kvality života. Zároveň tyto kontakty mohou tvořit záchrannou síť ve smyslu sociální, emocionální, informační i materiální podpory.“ Pro překonání pocitu osamělosti je senior ochoten udělat spoustu věcí, vzdát se i určitého pohodlí, vyjít z bezpečí domova, zkrátka hledat kontakt s jinými. Věříme, že tento projekt bude úspěšný.

Aktivní zábava patří k seniorům neodmyslitelně. Nejde jenom o vycházky, poznávání nových oblastí, nových lidí, jde i o manuální činnosti, o naplňování koníčků, využívání volného času ke smysluplným činnostem, v neposlední řadě o kulturní zážitky včetně tance a pohybových aktivit.

Město Brno má poměrně dobře rozvinutou síť klubů důchodců, které jsou při jednotlivých městských částech. Nejsou sice přímo členy Rady seniorů ani Svazu důchodců, ale Svaz důchodců jim v rámci možností pomáhá třeba jenom metodicky. Práce těchto klubů a jejich vedoucích je třeba si velmi vážít a všemožně podporovat.

K proslaveným symbolům Brna patří i jeho „drak“ a kolo na staré radnici

Z iniciativy Rady seniorů Jihomoravského kraje rozšířily tři brněnské univerzity nabídku kurzů v Univerzitě třetího věku – Masarykova univerzita, Vysoké učení technické a Mendlova univerzita. Přednášky jsou směřovány do oblasti

komunikace mezi lidmi, přírody a otázek zdravotních.

Dávat o sobě vědět

Prozatím se o činnosti Rady seniorů Jihomoravského kraje mnoho neví. Je známa hlavně mezi seniory, ale méně už mezi ostatní veřejností. Jedním z kroků k ná-

Den otevřených dveří v Centru zdravého životního stylu SEMKO Senetářov samozřejmě podpořili i senioři

pravě je toto číslo Doby seniorů. Pomáhá nám i spolupráce s Městskou organizací Svazu důchodců v Brně, která vydává vlastní dvouměsíčník Brněnský senior. Poděkování patří o.s. Semko Senetářov, která činnost Rady seniorů propaguje v blanenském regionálním tisku. Příspěvek ke zvýšení povědomí o práci Rady ve veřejnosti může každý z nás. Na každé naší akci je přece nějaký fotograf, určitě je tam vždy i někdo, kdo je schopen napsat krátký článek. (Pozn. redakce Doby seniorů – podobné zprávy rádi zveřejníme. Mohou přece inspirovat a pomoci i jině.)

Už jsem se zmínil o tom, že činnost Krajské rady seniorů pro Jihomoravský kraj se mohla plně rozjet díky dotaci od Krajského úřadu. Krátká zmínka však zdaleka nevystihuje všechno, čím náš krajský úřad činnosti Rady seniorů pomohl. Už první setkání s hejtmánem a následné jednání bylo konkrétní a k věci. I další schůzky byly pro Radu seniorů velmi přínosné – navázali jsme kontakty s Centrem pro rodinu a sociální péči, s nimiž se budeme podílet na projektu „Aktivní stárnutí v obcích Jihomoravského kraje a sbližování generací“, získali jsme kontakty na odbor zdraví Magistrátu města Brna. Zároveň se budeme podílet na metodickém zpracování zdravotních skupinových

cvičení a na dalším zvyšování informovanosti seniorů. Uvítali bychom ale zřízení poradního orgánu hejtmána pro otázky seniorů. Jeho prostřednictvím bychom se mohli důkladněji seznamovat s dalšími akcemi, pořádanými jinými odbory a institucemi a následně v nich více angažovat naše členy.

Je ještě řada oblastí a práce, do kterých se může regionální Rada seniorů zapojit. V kraji jsou místa, kde nemáme žádné kontakty. Není sice účelem mít sdružení v každé obci, ale bylo by velmi dobré, kdyby se senioři uměli dát dohromady, kdyby dokázali někdy zapomenout na staré války a zdánlivé křivdy, kdyby se dokázali radovat z maličkostí, z rodinné pohody, z krás přírody, protože – ať je ten svět takový nebo onaký, jiný nemáme.

Je proto ve společném zájmu náš všech – seniorů i těch mladších – abychom ho pomáhali v rámci svých sil a dovedností zlepšovat. Jde o to, podat si ruce nejen mezi seniory, ale i mezigeneračně. Jen tak se totiž podaří překonat klacky, které do cesty házejí ti, komu se nelíbí aktivní a angažovaní senioři.

Chtěl bych proto závěrem svého článku poděkovat všem, kdo pro seniory ve svém volném čase něco dělají. Přejí nám všem do další práce hodně úspěchů a věřím, že velice dobrá spolupráce, kterou v tomto směru máme s Úřadem Jihomoravského kraje bude trvat i nadále.

František ŠPAČEK ■

předseda Jihomoravské krajské rady seniorů ČR

Foto: František VONDERKA a Jaroslav ZUKAL

FOR SENIOR

5. VELETRH PRO PLNOHODNOTNÝ, AKTIVNÍ ŽIVOT

Souběžně probíhají veletrhy

FOR KIDS

FOR PETS

FOR TRAVEL

31. 3. – 3. 4. 2011

PRAŽSKÝ VELETRŽNÍ AREÁL LETŇANY

www.forsenior.cz

KUPÓN NA 50% SLEVOU VSTUPNÉHO

U pokladny vyměňte za zlevněnou vstupenku.

www.abf.cz

Kvůli věku bez milované práce

„Bude to už skoro rok, co se udála situace, kterou Vám tu teď chci popsat. Nějak jsem to nemohla udělat dřív, protože jsem asi rezignovala a také se asi nemohla vyrovnat s tím, co se mi stalo. Pak jsem také uvažovala nad tím, kam to poslat, kde to budou čtenáři nejvíce chápat a proto jsem se rozhodla pro Váš časopis. Dnes už to popsat mohu...“

Zhruba před sedmi lety jsem přišla do společnosti, která chtěla starší generaci přiblížit kurzy práce s PC a internetem. Byla jsem tehdy přijata právě pro svůj věk, který byl totožný s touto generací, aby bylo zřejmé, že tyto novinky se mohou naučit i oni.

Bylo velmi pěkné pozorovat tu nedůvěřivost a zvědavost, která provázela nastupující nové žáky. Ze začátku byla opravdu zvědavost, co je tahle jejich vrstevnice může vůbec naučit. Po první hodině to ale už bylo všechno jinak. Nezřídka se ozýval potlesk. Dělal jsem tyto kurzy velmi ráda a každému v zaměstnání bych přála slyšet tolik chvály a uznání, jakého se dostávalo mně každých pět týdnů, když kurz končil. Byla to práce, ve které jsem se vlastně v pokročilém věku „našla“. Ze začátku jsme měli pronajaté internetové kavárny, kde to ale nebylo ideální. Ihned po hodině se muselo končit, protože čekali další zájemci, místnost byla třeba v suterénu a pro starší generaci obtížně dostupná. Vedení se proto rozhodlo najít místnosti, které bychom si pronajali a byla tam možnost i dalších akcí, které by obohacovaly seniorům život. Vzhledem k tomu, že jsem o takových prostorách věděla, záměr se tedy stal skutečností. Hlavní sponzor prostory opravdu krásně zařídil a bylo radost pozorovat to, co bylo smyslem

naší společnosti, jak se úvodem kurzu prezentovalo – snaha, aby se seniorům lépe žilo a život jim zpříjemnit.

Tak probíhala moje úspěšná léta, ve kterých jsem několikrát byla vyzvána radiovými stanicemi k rozhovorům, navštívila s bývalou ředitelkou i televizi Nova, kde jsme v „Ránu s Novou“ o našich kurzech vyprávěly. Mám schované časopisy s fotografiemi z našich kurzů, kde byly otištěny rozhovory s účastníky i se mnou.

Bylo tam velmi kamarádské prostředí, rádi jsme se všichni viděli a měla jsem pocit, že se konečně opravdu dělá pro seniory něco, co má smysl. Začali jsme pořádat různé zájmové kroužky, kurzy na různá zaměstření se rozrůstaly i díky správci sítě. Někteří seniori tam zase nacházeli radost ze života a světovali se mi také s různými problémy.

Tak to šlo až do loňského roku. Začalo mě ale nějak znepokojovat, že kurzů dostávám stále méně a méně. Začali být upřednostňováni moji kolegové-studenti. Ptala jsem se, jestli je tedy se mnou nějaká nespokojenost, nebo názor, že bych měla odejít. Byla jsem ubezpečována, že tomu tak opravdu není. Ubezpečování ale loni v únoru skončilo. Před začátkem nového kurzu jsem se měla dostavit do kanceláře. Velmi opatrně mi paní vedoucí a její zástupkyně sdělily, že od ředitelky dostaly příkaz nedávat mi už kurzy, že jsem stará a učit budou mladí! Sedla jsem si a snažila se představit význam těch řečených slov! Všechno pěkné se mi zhroutilo a význam užitečnosti pro moji generaci se vinou názoru nové paní ředitelky vytratil. Absurdní bylo to, že mi nikdy nic osobně nevytkla, ani nikdo z vedení. Ale tak se to přeci stává. Má-

To, jak je důležité, aby společnost svými zkušenostmi podpořila a zejména do práce se seniory se zapojovali i jejich vrstevníci, podtrhl loni na setkání se zástupci Rady seniorů ČR i prezident Václav Klaus. Některé ředitelky (a bohužel zdaleka nejen ony) to v praxi ale vidí poněkud jinak...

lokdo má totiž odvahy něco podobného říct do očí a nahlas. Moji žáci mi oznamovali, že opět přijdou do kurzu a že se moc těší... I tēm jsem musela vysvětlovat, že se tam už nikdy nepotkáme...

Dnes tedy žiji zas úplně nový život, který je tak odlišný od předešlých let! Trvalo mi dost dlouho vyrovnat se s vědomím stáří a skutečným pohledem na něj okolím... Nevím, jak se slučuje snaha společnosti připravovat lepší život seniorům s jednáním, se kterým jsem se nakonec setkala. Naštěstí mám život ráda a raduji se z různých jiných radostí, i když jsem vlastně úplně sama se svým pejskem. Za nějaký čas jsem se dozvěděla, že podobně dopadl i správce sítě, který také nepatří mezi nejmladší generaci. Tomu se prý ale nějaké věci vytkly.

Co k tomu dodat! Snad jen to, že každý si projde obdobím, kdy už nebude považován za mladého a přesto může být někomu užitečný...

Končím slovy této společnosti... „Pomáháme seniorům stát se samozřejmou, sebevědomou a respektovanou součástí společnosti...“

Hana NOVOTNÁ, Praha

ŘECKO 12 DNÍ - APARTMÁN U MOŘE S BAZÉNEM

Přiložte-li tento inzerát ke smlouvě a zašlete-li jej se zálohou 1500,- Kč na osobu přímo do CK LOTOS do konce dubna, je sleva z poukazu: Plně platící osoba 700,- Kč, děti s 2 plně platícími osobami - do 6 let ZDARMA, do 10 let platí 4000,- Kč, do 15 let a seniori nad 60 let sleva 1200,- Kč.

Termín	cena za osobu	
	FILIPOS	ZOJA
18.6. - 29.6.	7.000,- Kč	7.000,- Kč
27.6. - 8.7.	8.100,- Kč	7.600,- Kč
6.7. - 17.7.	8.300,- Kč	7.800,- Kč
15.7. - 26.7.	8.300,- Kč	7.800,- Kč
24.7. - 4.8.	8.300,- Kč	7.800,- Kč
2.8. - 13.8.	8.300,- Kč	7.800,- Kč
29.8. - 9.9.	8.100,- Kč	7.600,- Kč
7.9. - 20.9. (14 dní)	8.200,- Kč	7.800,- Kč
18.9. - 1.10. (14 dní)	8.100,- Kč	7.600,- Kč

sídlo CK: Hornická čtvrt 113, 533 12 Chvaletice,
tel./fax/záznamník: 466 985 652, mobil NONSTOP 737 789 925, skype: ck.lotos

Máte-li vyšší slevu z inzerátu zašlete ji!

www.cklotos.cz

S autorkou dopisu jsme se setkali. Za svým si stojí. I bývalí žáci její slova potvrdili. Dodávali, že počítačové kurzy s paní Hanou pro ně byly snadnější, protože šlo o jejich vrstevnici a byl tu hned zpočátku otevřenější vztah než k mladým lektorům. Známe i jméno společnosti, která se paní Hany kvůli jejímu věku zbavila. Za jménem má dodatek „obecně prospěšná“ a vydává i údajně nejlepší seniorský časopis... Paní Hana si ji však nepřeje jmenovat, protože nechce, aby se pošpinilo jméno, které v minulosti pro seniory udělalo mnoho dobrého... Nezbyvá tedy než doufat, že současné vedení společnosti se v dopise pozná a aspoň trochu se za své jednání zastydí.

(red)

OSVČ a předčasný starobní důchod

Slyšel jsem, že od ledna 2011 nemají osoby samostatně výdělečně činné nárok na předčasný starobní důchod při samostatné výdělečné činnosti. Je to pravda? N.T., Písek

Od 1. 1. 2011 platí, že osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ), která doposud vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost vedle pobírání předčasného starobního důchodu a byla účastna nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných, **se musí rozhodnout**, zda bude preferovat výplatu předčasného starobního důchodu, nebo dá přednost účasti na nemocenském pojištění pro případ vzniku sociální události, kterou je pro výplatu nemocenského dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz nebo pro poskytování peněžité podpory v mateřství péče o dítě.

Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ), která pobírá předčasný starobní důchod, má nárok na jeho výplatu pouze nevykonává-li současně výdělečnou činnost. Pro účely zákona č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se za výdělečnou činnost považuje činnost zakládající účast na důchodovém pojištění. **Z toho vyplývá, že při výkonu vedlejší výdělečné činnosti nesmí OSVČ, pobírající předčasný starobní důchod, v kalendářním roce dosáhnout rozhodné částky** (pro rok 2011 částka 59 374 Kč, v roce 2010 činila 56 901 Kč), která zakládá účast na důchodovém pojištění OSVČ. Aby měla nárok na výplatu předčasného starobního důchodu, nesmí její daňový základ po úpravě podle zákona o daních z příjmu dosáhnout uve- dený limit stanovený pro kalendářní rok. OSVČ, vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost, je na rozdíl od OSVČ, vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, povinně účastna důchodového pojištění. Výše příjmů není pro povinnou účast na důchodovém pojištění u hlavní činnosti rozhodná. **Z tohoto důvodu nemá OSVČ, vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost na základě účasti na nemocenském pojištění, na výplatu předčasného starobního důchodu, který jí byl do 31. 12. 2010 vyplácen, za leden 2011 a další období již nárok.**

■ Předčasný odchod do důchodu může v době krize kvůli úbytku zakázek postihnout i jinak žádané řemeslníky...

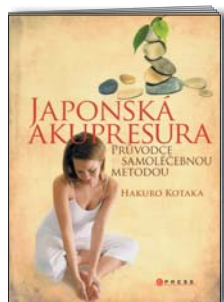
Pokud by OSVČ upřednostnila výplatu předčasného starobního důchodu před účastí na nemocenském pojištění OSVČ a tedy i před účastí na důchodovém pojištění OSVČ, musí se z nemocenského pojištění OSVČ včas odhlásit. Odhlásit se z nemocenského pojištění nelze zpětně. Jestliže tedy OSVČ nepodala do 31. 12. 2010 odhlášku osobně nebo prostřednictvím pošty, její účast na nemocenském pojištění trvá i v následujícím měsíci a i když bude trvat jen jediný den, v daném měsíci bude její činnost posouzena jako hlavní samostatná výdělečná činnost a nárok na výplatu předčasného starobního důchodu za tento měsíc nebude náležet.

Zákon o nemocenském pojištění také stanoví, že nemocenské pojištění zaniká prvním dnem, za který nebylo ve stanovené lhůtě nebo výši zapláceno pojistné. Pokud tedy OSVČ, která nechce být účastna nemocenského pojištění v roce 2011, nezaplatila platbu na nemocenské pojištění za leden 2011 nebo platba nebyla připsána na účet příslušné správy sociálního zabezpečení nejpozději dnem 21. 2. 2011, zanikla této OSVČ účast na nemocenském pojištění dnem 1. 1. 2011 a v lednu 2011 a následujícím období výplata předčasného starobního důchodu této OSVČ náleží.

JUDr. Zdeněk HÁJEK ■

Sebeléčba z východu

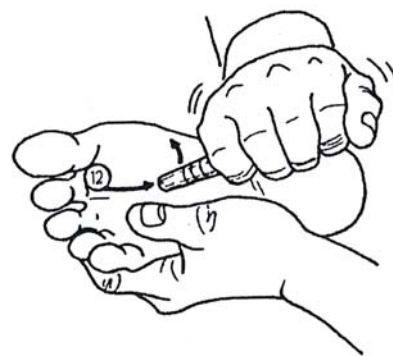
Je to vlastně návod. Publikace Japonská akupresura, kterou v těchto dnech vydalo brněnské nakladatelství Computer Press a.s. pojednává o jedné z nejstarších východoasijských léčebných metod, které dnes zahrnujeme pod pojem alternativní medicína. Není to nic jiného než cílená masáž chodidel, známá v Číně

více než 4,5 tisíce let. Akupresura je nazývána také dcerou akupunktury, přestože je zřejmě starší, protože ruka byla hlavním nástrojem člověka. V současné době je akupresura známá po celém světě. Slouží především jako prevence nemocí prostřednictvím podněcování

vrozených sebeléčebných schopností a posilování imunity lidského organismu. Má pozitivní vliv na kondici, podporuje zlepšení oběhových činností a přísun energie, stimuluje regenerační procesy v organismu, zlepšuje funkčnost vnitřních orgánů.

V minulém století akutechniky zdokonalili Japonci, kteří vyrobili speciální masážní kolíky, kterými lze snáze provádět masáž chodidel. Lze jimi stimulovat i ty nejhlubší receptory, aniž by bylo třeba příliš namáhat ruce. Dřevěný kolík se dodává společně s publikací a už to signalizuje, že čtenář by si měl akupresuru sám i provést. Autor knihy Hakuro Kotaka totiž podrobně vysvětluje hlavní zásady a na řadě kreseb nabízí přehled bodů, které je třeba stimulovat při různých problémech či neduzích nebo z preventivního hlediska. Ale pozor: akupresura by neměla být po-

užívána živelně a za každých okolností. V Japonsku bylo vědecky prokázáno, že masáž chodidel je neúčinná v případě nádorových onemocnění, AIDS a hemofilie. Pokud se akupunktura chcete věnovat, nesmíte rovněž zapomenout, že jen několika masážemi nelze odstranit příčinu onemocnění, ale jen jeho následek – bolest. Samotná léčba trvá několik měsíců. Akupresuru si na rozdíl od jiných alternativních metod může vyzkoušet každý. Neohrožujeme u ní své zdraví, i kdybychom přitlačili na špatné místo. Nanejvýš si prostě nepomůžeme...

(fav) ■

Prevenci nelze podceňovat

Přimět dospělého muže, aby si zašel v rámci prevence k lékaři, je mnohdy nadlidský výkon. Přitom prevence je důležitá pro každého. Odborníci ze serveru Lecba-

-rakoviny.cz sestavili patnáct nejčastějších signálů, které by muži neměli přehlížet a raději co nejdříve navštívit lékaře. Lékaři zároveň apelují na jejich partnerky,

aby byly i ony více všímavé a muže k lékaři dovedly. Podle zkušeností odborníků jsou to totiž právě ženy, které své muže často přinutí navštívit lékaře včas.

Nebezpečné příznaky

Bulka nebo jiný útvar v oblasti prsou – ano, i muži mohou onemocnět rakovinou prsu.

Déletrvající bolest neznámého původu – i když většina našich bolestí není způsobena zhoubným nádorem, u jakékoli chronické bolesti je nutné zjistit její příčinu.

Změny nebo nové útvary na varlatech – rakovina varlat je nejčastější u mladých mužů mezi 29. a 40. rokem věku.

Zvětšení lymfatických uzlin – obvykle se jedná o známku probíhající infekce nebo zánětu, ale zvětšené uzliny mohou signalizovat i rakovinové bujení.

Dlouhodobě zvýšená teplota neznámého původu si žádá lékařské vyšetření a objasnění pravé příčiny.

Samovolné ubývání na váze – většina z nás nehubne příliš snadno. Pokud ano, může to signalizovat vážný zdravotní problém.

Hlodavá bolest břicha, která může být provázena depresemi – rakovina slinivky se zpravidla projeví poměrně pozdě. Signalizují ji bolesti břicha a u některých lidí se mohou objevit i depresivní stavy.

Nevysvětlitelná únava – na únavu si stěžuje mnoho lidí a většinou nemá s rakovinou nic společného. Jestliže nepomáhá ani dovolená nebo pořádný odpočinek, je čas navštívit lékaře.

Pokud kašlete déle než tři nebo čtyři týdny, přestaňte nakupovat sirup a obraťte se na odborníka.

Obtížné polykání – může se objevit u některých druhů rakoviny, především rakoviny jícnu.

Změny na kůži – mateřská znaménka, ale i jakékoli barevné změny na kůži by měly být pod pečlivým dohledem. Pokud se začnou měnit, ukažte je kožnímu lékaři.

Krev ve zvrátích, hlenech, moči nebo stolici – jakákoli krev v místech, kde by neměla být, si zaslouží rychlé lékařské vyšetření.

Změny ústní sliznice – zvláště kuřáci by si měli všimnout případných bílých skvrn na sliznici uvnitř úst. Mohou signalizovat počínající zhoubné bujení.

Problémy s močením – často jsou způsobené pouhým zvětšením prostaty, avšak rakovina prostaty je rovněž poměrně časté onemocnění.

Zažívací obtíže neznámé příčiny – pokud se problémy se zažíváním nebo vyprazdňováním objevují pravidelně, mohou být projevem rakoviny zažívacího traktu.

(rka) ■

TELEVIZNÍ TIPY na duben

TVpohoda

TIP MĚSÍCE
NE 3. 4.

20⁰⁰ Noc v muzeu

Prima

Night at the Museum, Velká Británie 2006

R: S. Levy. H: B. Stiller, C. Guginová, M. Rooney, B. Cobbs, J. Cherry, R. Gervais aj.

AKČNÍ KOMEDIE Larry Daley, zkrachovalý snilek, který pro své nápady nikdy nenašel uplatnění, si pod tlakem nepříznivých okolností začne hledat obyčejné zaměstnání. Vždycky věřil, že byl předurčen k velkým činům. Nemá však sebemenší ponětí, k jak nebezpečnému úkolu se upsál v okamžiku, kdy s nechutí přijímá práci nočního hlídače v Přírodovědném muzeu. Před první směnou dostane baterku a je zanechán osamotě v opuštěných obřích prostorách... ➔ **sobota 2. 4.**

vtip ●●● napětí ●○○ akce ○○○ láska ●○○

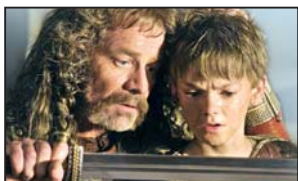
21⁴⁵ Poslední legie

ČT1

Last Legion, Velká Británie-Itálie-Francie-Tunisko, 2007

R: D. Lefler. H: C. Firth, B. Kingsley, J. Cosmo, R. Friend, T. Sangster, P. Mullan, J. Hannah aj.

DOBRODRUŽNÝ Romulus Augustus, který vyrůstá v Římě, se připravuje na den, kdy se stane vládcem. Jelikož má jako každý panovník mnoho nepřátel, musí být pod stálým dohledem vojenského veterána Aurelia a jeho jednotky. Krátce po jeho jmenování císařem jej zradí Gótové, kteří do té doby stáli při něm. Zrádci jsou na každém kroku a spojenců ubývá. Je nutné pokusit se zachránit říši a prorazit až k její hranici, kde zbývá poslední neporažená legie. ➔ **sobota 2. 4.**

vtip ●●● napětí ●○○ akce ○○○ láska ●○○

23⁰⁰ 88 minut

ČT1

88 Minutes, USA-Kanada-Německo 2007

R: J. Avnet. H: A. Pacino, A. Wittová, L. Sobieská, W. Forsythe, A. Brennemanová aj.

THRILLER Dr. Jack Gramm, vysokoškolský profesor a psychiatr FBI, jenž založil svoji kariéru na „určování“ povah lidí a faktorů rizik, dostává ultimátum, podle něhož mu zbývá jen 88 minut života. Nemá tušení, kdo za hrozbou stojí, ale bere ji na lehkou váhu. Jack musí použít všechny své dovednosti a zkušenosti, aby zůžil okruh možných podezřelých, mezi něž patří nespokojení studenti, opuštěná milenka i sériový vrah, který sedí v cele smrti... ➔ **sobota 16. 4.**

vtip ●●● napětí ○○○ akce ○○○ láska ●○○

21³⁰ Velký Gatsby

ČT2

The Great Gatsby, USA 1974

R: J. Clayton. H: R. Redford, M. Farrowová, B. Dern, K. Blacková, S. Wilson, S. Waterston aj.

DRAMA Nejznámější román F. Scotta Fitzgeralda Velký Gatsby (1925) zachycuje „jazzový věk“ bouřlivých 20. let, kdy nečekaná hospodářská prosperita byla často vykoupena ztrátou morálních hodnot a kdy „stará“ aristokracie těžce snášela nastupující konkurenci z řad nejrozumnějších zbohatlíků, z nichž mnozí byli zapojeni do bujícího organizovaného zločinu. Třetí filmová adaptace románu přitahuje zejména diváčky okouzlujícím zjevem Roberta Redforda. ➔ **neděle 17. 4.**

vtip ○○○ napětí ●●● akce ●●● láska ○○○

23¹⁵ Non plus ultras

Nova

ČR 2004

R: J. Sluka. H: V. Dlouhý, K. Zima, D. Novotný, M. Hádek, M. Novotný, J. Hlaváčová aj.

KOMEDIE Scénář filmu vychází ze skutečných událostí. Hlavní hrdinové žijí mezi námi, jen už se své oblíbené činnosti – fotbalovému chuligánství – nevěnují s takovou vervou, jak tomu bylo v minulosti. Satirický pohled na krátký časový úsek života pětice fotbalových „fanoušků“ jednoho pražského klubu, kteří se řadí k tvrdému fanouškovskému jádru – tzv. ultras. Členové party žijí fotbal, obdivují své celosvětově „proslulé“ kolegy z Anglie a nekriticky je vnímají jako své vzory. Každý však trochu jinak a po svém. Během několika týdnů je život party konfrontován s řadou nečekaných událostí. Na návštěvu přijíždějí angličtí hooligans, kteří jsou pro některé členy idolem, a parta se vydá na dramatickou cestu na utkání s největším rivalem Sparty – Baníkem... ➔ **neděle 3. 4.**

vtip ●●● napětí ●○○ akce ○○○ láska ●○○

20⁰⁰ Madagaskar 2: Útěk do Afriky

Nova

Madagascar: Escape 2 Africa, USA 2008

R: E. Darnell, T. McGrath.

ANIMOVANÝ Parta zvířátek se vrací domů společně s králem Juliánem, jeho pobočníkem Mauricem a malým Mortem. Letadlo se ale zřítí, a to přesně uprostřed nejdívočejší Afriky. Král newyorské zoo Alex se setká s rodiči a zjistí, že tady jsou mu jeho manýry k ničemu. Zebra Marty pocítí, jaké to je, být součástí stáda a slobodně cválat savanou. Hrošice Glorie potká úžasného hrošího samce a žirafák Melman se začne zbavovat hypochondrie... ➔ **sobota 23. 4.**

vtip ●●● napětí ○○○ akce ○○○ láska ●●●

20⁰⁰ Pretty Woman

Prima

Pretty Woman, USA 1990

H: G. Marshall. H: R. Gere, J. Robertsová, R. Bellamy, J. Alexander aj.

ROMANTICKÁ KOMEDIE Vivian šlape v Hollywoodu chodník a sní o princovi na bílém koni. Jednoho večera se seznámí s krásným a osamělým milionářem Edwardem Lewisem, který si ji odvede do přepychového hotelového apartmá. Nechá ji v klidu vyspat a ráno jí udělá překvapivou nabídku. Chce, aby mu Vivian dělala celý týden na veřejnosti doprovod. Ta se zvolna začíná proměňovat v dámu a beznadějně se do Edwarda zamiluje. A co udělá on? ➔ **sobota 30. 4.**

vtip ○○○ napětí ●●● akce ●●● láska ●●●

Do každého domova patří TV pohoda

- nejaktuálnější televizní časopis
- přehledný televizní program 47 TV stanic
- recept • sudoku • křížovka
- každé pondělí jen za 9 Kč

Předplatné s dárkem!

Tel.: 281 002 201 • e-mail: sekretariat@tv-pohoda.cz • www.tv-pohoda.cz

Pomáhá odbourávat **TABU**

■ Oblíbený herec se zapojuje do preventivních akcí v boji proti rakovině.

kých funkcí) zaujaly veřejnost. Proto jsme rádi, že byl přijat náš návrh a osobností veletrhu se letos stal člen FIT-ILCO Boris Hybner (69). Legenda českého divadla, herec, režisér, bluesový clown a docent AMU. Je autorem více než deseti celovečerních pantomim, řady hudebních show a čtyř televizních seriálů. Za seriál Gagman dostal Bronzovou růži z Montreux.

Večer, po ukončení letošního veletrhu, je plánováno vystoupení Borise Hybnera spolu s druhou osobností letošního veletrhu, zpěvačkou Monkey Business Tonyou Graves. Osobnost veletrhu Boris Hybner je vedle umělce také příkladem člověka, kterého ani zrádná rakovina neskolila. Přestože s ní bojuje už několik let, stále hraje v divadlech a vychovává své herecké následovníky na HAMU. A to přesto, že musí bojovat s myšlenkami na nejhorší nemoc, jakou lidstvo poznalo. Jak ale sám říká, i se stomií se lze naučit žít. Velice důležité, podle jeho slov, také je naučit se o rakovině mluvit a přestat z ní dělat tabu. Česko totiž drží světový primát v počtu nádorů tlustého střeva, a to i kvůli nedostatečné prevenci. A právě tady by chtěl „bluesový klaun“ jak si sám říká, pomáhat.

(red) ■

Foto: Marie ŘEDINOVÁ

Pozvánku jsme dostali od paní Marie Ředinové, předsdkyně Českého ILCO. Zve všechny na už 12. veletrh neziskových organizací NGO Market 2011, který se 29. dubna uskuteční v Národní technické knihovně v Praze 6 (Technická 6). NGO Market je jedinečnou jednodenní akcí, která od svého vzniku v roce 2000 neustále rozšiřuje svůj rozsah i záběr. Rok 2011 je Evropským rokem dobrovolnictví, které je také hlavním tématem letošního NGO Marketu. Veletrh představí návštěvníkům pestrou škálu příležitostí, jak

je možné pomoci a stát se dobrovolníkem. Účast na veletrhu je zdarma pro veřejnost i pro neziskové organizace. Letos na něm svoji činnost představí 150 organizací.

Paní Ředinová píše: „České ILCO se na veletrhu neziskových organizací prezentuje od roku 2005. Informace o stomiích a činnosti organizací stomiků (stomici jsou lidé, kteří např. v důsledku rakovinného nádoru mají umělý vývod – stomii - z tlustého nebo z tenkého střeva nebo z močového měchýře na povrch těla, čímž dochází ke změně základních fyziologic-

spělé osoby). Zajímavé povídání o pověstech i historii Vyšehradu spojené s návštěvou kase-mat, podzemních chodeb někdejší barokní pevnosti. Na závěr čeká děti malý vědomostní kvíz se sladkou odměnou. Začátek v 10:00 před Tá-borskou branou (první brána směrem od stanice metra C „Vyšehrad“). Omezený počet účastníků na 2 x 40 osob. Doporučujeme využít předpro-deje vycházek. Cena děti 70 Kč/dospělí 100 Kč + vstupné do kasemat 50/30 Kč.

22. pá. Malostranská beseda. Prohlídka vybraných prostor bývalé Malostranské rad-nice, nově otevřené po rekonstrukci. Začátek v 16:00 a v 17:00 před vstupem do Malostranské besedy (Malostranské náměstí 21, Praha 1 – Malá Strana). Omezený počet účastníků na 25 osob. Doporučujeme využít předprodeje. Jednotná cena 100 Kč + jednotné vstupné 20 Kč.

24. ne. Tichým údolím do Únětic. Vycházka za historií roztockého zámku, roztockých vil, bývalé výletní restaurace Maxmiliánka a mlýnů na únětickém potoce. Začátek akce po příjezdu vlaku, který odjíždí v 9:40 z „Prahy Masaryko-va nádraží“, na žel. stanici „Roztoky u Prahy“. Cena 100/70 Kč.

28. čt. Dům pánů z Kunštátu a Poděbrad. Prvořadá památka románského období ukrytá v klasicistním domě nedávno obnoveném. Jde o využití dočasné přístupnosti objektu ještě před jeho pronájmem. Začátek v 16:00 před vcho-dem do uzavřeného objektu v Řetězové ulici čp. 222, Staré Město. Jednotná cena 100 Kč + jed-notné snížené vstupné do objektu 30 Kč.

TIPY LETEM

Z dubnové nabídky vlastivědných vycházek Pražské informační služby pro Pražany a návštěvníky hlavního města jsme vybrali:

2. so. Kostel Nejsvětějšího Salvátora v Klementinu. Prohlídka kostela s výkladem o historii řádu a s připomenutím 455. výročí příchodu jezuitů do Prahy. Začátek v 15:00 na Křižovnickém náměstí u pomníku Karla IV. Cena 100/70 Kč.

3. ne. Národní divadlo. Celková prohlídka vybraných prostor Národního divadla nás zavede k základním kamenům, do hlediště a hlavního foyer. Začátek akce každou půlhodinu od 8:30 do 11:00 před vchodem do historické budovy. Objednané skupiny (nad 15 osob) mají přednost. Cena 140/100 Kč (Obdobná akce také 10., 17., 24. a 30. 4.).

5. út. Hotel Evropa. Celková prohlídka hotelu Evropa s pohoštěním kávou a zákusky. Omezený počet účastníků na 2 x 30 osob. Vstupenky lze zakoupit pouze v předprodeji. Začátek v 16:00 a v 17:00 před vstupem do hotelu Evropa (Václavské náměstí 25, Praha 1). Cena 140/120 Kč včetně konzumace.

9. so. Kterak Šemík Horymíra zachránil. Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu do-

spělé osoby). Zajímavé povídání o pověstech i historii Vyšehradu spojené s návštěvou kase-mat, podzemních chodeb někdejší barokní pevnosti. Na závěr čeká děti malý vědomostní kvíz se sladkou odměnou. Začátek v 10:00 před Tá-borskou branou (první brána směrem od stanice metra C „Vyšehrad“). Omezený počet účastníků na 2 x 40 osob. Doporučujeme využít předpro-deje vycházek. Cena děti 70 Kč/dospělí 100 Kč + vstupné do kasemat 50/30 Kč.

10. ne. Klausová synagoga. Prohlídka sy-nagogy v rámci cyklu „Poznávejte Židovské město“. Začátek akce v 10:00 u vchodu do Klausové synagogy (ul. U Starého židovského hřbitova, Praha 1). Omezený počet účastníků na 30 osob. Jednotná cena 100 Kč + jednotné snížené vstupné do objektu 75 Kč.

16. so. Státní opera. Celková prohlídka bu-dovy, která je sídlem jedné z nejvýznamnějších hudebních scén Evropy. Začátek v 10:00 před vstupem do historické budovy (Wilsonova 4, Praha 2). Cena 100/70 Kč.

17. ne. Malostranský hřbitov. Prohlídka běž-ně nepřístupného místa, posledního odpočinku známých i méně známých osobností společen-ského a kulturního života Prahy devatenáctého

Představujeme Ženy50

Jde o jednu z členských organizací jiho-moravské regionální Rady seniorů ČR. Posláním tohoto občanského sdružení je pomáhat ženám 50+ aktivně se zapojovat do vytváření harmonické společnosti. Sdružení rozvíjí tvůrčí potenciál žen 50+ formou kurzů, přednášek, besed a seminářů. Podporuje aktivní přístup žen k životu a usiluje o zviditelnění dané věkové skupiny a odbourávání vžitých genderových stereotypů s ní spojených.

Občanské sdružení Ženy50 je vstřícně otevřeno i mužům a mladší generaci. Vnímá potřebu komunikace napříč generacemi a vytváření harmonických vztahů mezi ženami a muži.

Jako jediná organizace svého druhu v republice zaměřuje svou pozornost především na cílovou skupinu žen ve věku 50 let a starších. Ty po odchodu dětí z domova, po rozvodu či ovdovění zůstávají mnohdy opuštěné. Přidá-li se k tomu nezaměstnanost, ocitají se v sociální izolaci, ze které samy těžce hledají cestu. Na přednáškách, besedách a seminářích pořádaných sdružením mohou tyto ženy nalézat nové pohledy na život a nové způsoby řešení obtížných situací. Po jejich absolvování v nich roste i pocit hrdosti, sebejistoty a uspokojení. Občanské sdružení nabízí řadu sportovních aktivit, např. sjíždění řek na raftu, chůzi s holemi (tzv. nordic walking), kurzy sebeobranu či cvičení tchai-či. Přípravuje pravidelný

cyklus přednášek, např. o významu odpovědnosti či mezilidských vztazích. A pořádá i počítačové kurzy pro začátečníky a mírně pokročilé, které mohou značně zlepšit postavení absolventek(tů) na trhu práce či pomoci lépe komunikovat s rodinou přes internet. Nechybí ani kurzy zaměřené na grafické zpracování digitálních fotografií. Probíhají kurzy angličtiny pro začátečníky, jehož absolvování může rovněž pomoci v pracovním uplatnění či kurzy trénování paměti.

Občanské sdružení Ženy50 ve spolupráci s dalšími partnery vyhlásilo již třetí ročník otevřené fotografické soutěže pod názvem Úhel pohledu. Klade si za cíl zviditelnění žen 50+. Vyhlášení vítězů probíhá v rámci Koncertu ke Dni matek. Letos to bude 8. května.

Důkazem, že odvaha zapojených žen realizovat své sny roste, je členka sdružení, která po padesátce začala úspěšně tvo-

řit a vystavovat keramické výrobky, žena, která se po padesátce začala aktivně věnovat dálkovému běhu a závodí po celém světě či účastnice počítačových kurzů, kterým bylo přes 80 let.

Letos 10. března sdružení zahájilo projekt s názvem MOSTY (v DS jsme o tomto záměru psali). Posláním projektu je zmírnit osamělost lidí ve věku 50+. Cílem Mostů je vytvořit databázi lidí, kteří nemají partnera, a poté pro ně organizovat akce, na kterých budou mít příležitost se-

známit se. Osamělost a nedostatek sociálních kontaktů je totiž podle mnohých vědeckých studií problém, se kterým se potýká nejvíce starších lidí a který hodnotí jako nejtěživější aspekt doprovázející stárnutí. Kontaktovat sdružení můžete v Brně na Anenské ulici č. 10, e-mail: info@zeny50.cz, www.zeny50.cz

(red) ■

Dvojitá tvář českých Velikonoc

V našem slavení Velikonoc se prolínají dvě tradice, které určují jejich charakter: oslava jara jako obnoveného života přírody, tradovaná z dob předkřesťanských a křesťanský příběh o smrti a tajemném zmrtvýchvstání Ježíše Nazaretského. Křesťanství určilo duchovní charakter a rytmus oslav Velikonoc, ale starý kult země a pohanské jarní oslavy přenesly do velikonočních obřadů a zvyků smyslnost a magické prvky prosperity a ochrany. V paměti lidí byly uloženy tak hluboko, že ani po dlouhých staletích se je církvi nezdařilo vykořenit...

Klapání a hrkání

Na Zelený čtvrtek utichnou kostelní zvony. Říká se, že zvony „odletí do Říma“. Místo vyzvánění rámusí chlapi řehtačkami, hrkačkami a klapačkami. Pod vedením zvoleného generála a jeho zástupce (někde se mu říkalo půlpán) obcházejí třikrát denně (ráno, v poledne a večer) vesnici. Při poslední obchůzce na Bílou sobotu jsou za své klapání a hrkání odmě-

ňováni. V tomto zvyku, který na venkově místy přetrvává nebo se opět vrací, můžeme odhalit předkřesťanské prvky. Naši dávní předkové totiž věřili, že hlukem se dají odehnat zlé síly.

Zákazy práce

Velký pátek je sice nejposvátnějším dnem křesťanů, přesto se k němu vázala řada pověr, magických úkonů a zákazů. V ten den se nesmělo pracovat na poli ani uklízet, vykonávaly se jen nejnútnejší práce a mluvilo se ztišeným hlasem. Zvyky však měly většinou platnost krajovou. Někde sedláci právě na Velký pátek čistili chlévy a hnůj vyváželi na pole, protože věřili, že si tak zajistí dobrou úrodu. Také se nesměly půjčovat věci z domu, protože by je mohly očarovat čarodějnice, kterým se na Velký pátek přisuzovala zvýšená moc...

Magie vody a země

Nejrozšířenější velkopáteční tradice se týkala vody a země. Vycházela z dávných pohanských zvyků a rituálů, včleněných lidovou vírou do posvátného křesťanského dne. Velká pozornost byla soustředěna k východu slunce. Před svítáním lidé vycházeli k pramenům a studnám, aby v čase ještě nedotčeném událostmi dne vykonali symbolický rituál očisty. Věřili, že voda je před východem slunce ochráněna před nemocemi, zvláště když se do ní člověk ponoří nahý. Největší účinek měla proudící voda „živá“. Podobně jako voda se cítila i země: obřad velkopáteční očisty býval uzavírán libáním a trojím pokřizováním půdy.

Velikonoční pondělí

Říká se mu také Červené pondělí. Jeho „barevný“ přívlastek vychází z červeně

barvených vajíček, která jsou tradičním dárkem na den pomlázky. Na Červené pondělí už jde nábožná vážnost stranou a propuká jarní veselí s potěšením pro všechny smysly. Nastává hlavní den jarních svátků – pomlázka, která s církevními svátky nemá nic společného a vychází z tradic doby předkřesťanské. Mrskání na Červené pondělí u nás dokládají záznamy ze 14. století. Tehdy se prý metlami z vrbových proutků šlehala vzájemně obě pohlaví. Zvyk vycházel z předkřesťanské tradice, kdy se šlehání zelenými proutky připisovaly omlazující účinky, mělo člověku dodat sílu a zdraví. Ze stejného důvodu se šlehal i dobytek. Ze vzájemného mrskání se nakonec vyvinul zvyk mužské obchůzky spojené s koledováním... V některých krajích ale bývalo i pak zvykem, že v úterý platilo „babské právo“ a s proutkem chodila děvčata. Za vyšlehání jsou koledníci obdarováni a to hlavně barevnými vajíčky. Odpověď na původ zvyku barvení velikonočních vajec není jednoznačná. Jeden z výkladů barvení spojuje s tím, že ve starém Římě se považovalo červené vejce za znak radosti.

(red) ■

(V článku s dovolením autorů a vydavatele čerpáme z knihy Český rok od jara do zimy)

Co říkají pranostiky

Sníh dubnový jako mrva pohnojí.
Je-li v dubnu teplý déšť,
hojně požehnání jest.
V dubnu hrom - nebojí se mrazu strom.

1. 4.

Prší-li-li 1. dubna, bývá mokrá máj.

23. dubna Vojtěch

Když na Vojtěcha prší, nebude ovoce.
Na svatého Vojtěcha v polích samá potěcha.

24. dubna Jiří

Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři
Co se před svatým Jiřím zazelená,
to se po něm ztratí.

Hřmí-li před Jiřím, bude sníh po něm.

25. dubna

Na svatého Marka, brambor plná řádka.

28. dubna

Mrzne-li na svatého Vitala, mrzne ještě čtyřicet dní.

(red) ■

Boží hrob v Karlových Varech

V době Velikonoc a už před nimi se dle pověsti otevírají poklady. V Karlových Varech, kde se po celý rok otevírá země, aby ze svého bohatství dávala zdraví lidem všech národů, kteří jako lázeňští hosté přijíždějí do tohoto města, se na Velikonoce pod kostelem sv. Máří Magdalény (postaveným v letech 1732 – 36 Kiliánem Ignácem Dientzehoferem), otevírá „Boží hrob“. Jedná se o prostory, které jsou vysekány do vřidelní desky pod vlastním církevním stánkem. V této kryptě, vyzdobené zčásti lidskými kostmi, se vždy na Velikonoce konají církevní obřady. Obvykle zde také zvláště na Velký pátek stojí zástup věřících a turistů, kteří si tuto karlovarskou zvláštnost chtějí prohlédnout. Vyzdobený oltář květinami i ostatní prostory, podtrhují sváteční charakter doby. Nalezneme zde nejen předměty vztahující se k významně-

mu křesťanskému svátku, ale i starodávná zařízení církevního i světského charakteru. Zajímavé je i stavební provedení sklepních prostor s důmyslným uspořádáním větra-

cích šachet. Musíme si uvědomit, že celá stavba je umístěna v blízkosti hlavního karlovarského pramene – Vřídla a protékající řeky Teplé, což má za následek vysokou vzdušnou vlhkost, která by mohla narušit vzácnou historickou stavbu. Proto veškerá stavební činnost v okolí chrámu, musí být důsledně sledována, aby nedošlo k narušení a zasypání odvětrávacích kanálků.

Věřme, že tento unikát Karlových Varů bude sloužit ještě léta k radosti věřících i turistů, kteří tyto prostory navštíví.

Jiří MIKA

Foto: autor

Květinový horoskop

Beran (21. 3. – 20. 4.)

Berani jsou jedničky v realizaci velkých plánů, proto se klidně nastěhují do domu s neupravenou a zanedbanou zahradou. Drobné práce jako je stříhání růží nebo hrabání trávníků za ně asi udělá někdo jiný, ale projektování vlastní zahrady by nikdo nezvládl lépe než oni. Berani mají rádi rostliny, které rostou rychle a dokážou se výrazně prosadit. Milují zejména jarní květiny, které si razí cestu sněhem a jsou prvními posly jara. Beranovi vyhovují na zahradě sněženky,

krokusy, petrkliče a také vrba jíva. Ve váze ocení tulipány a gerbery.

(Z připravované knihy V. Ebra a M. Pavlíka „Zahrádkářův almanach na celý rok“)

Recept měsíce

Velikonoce se slaví již od pohanských dob jako svátek rovnodennosti. Tomu odpovídají také jídla, která jsou při těchto slavnostních příležitostech podávána. V celé řadě případů se jedná o jídla, která měl venkovský, ale i městský člověk k dispozici, které mu dávala příroda. Samozřejmě také se jednalo o potraviny, které už svojí podstatou byly i součástí rozvoje nového života v přírodě.

Zelená polívka z jarních bylinek (Kräutersuppe)

Nasbírá se jarních bylinek, totiž: opence, hřebíčku, jahodových a fialkových listů, chudobičky, cikorie, kerblíku (Körbelkraut), zelené petrželky, mladé zelené cibulky, kmínových listků, vše se dobře očistí a v několika studených vodách přemeje, aby v tom písku nezůstalo, naje se na to dle potřeby hovězí polívky a nechá se to asi deset minut vařit; potom to proced' a bylinky na prkénku drobně rozsekej, pak je dej do čistého hrnku, polívku, v níž se bylinky vařily, na to vlej a nech to opět u ohně stát, až se to počne vařit. Potom vezmi vždy na ½ litru polívky jednu rovnou kávovou lžičku pěkné mouky, 2 dkg čerstvého másla, lžici

sladké smetany a tři žloutky, všecko dobře rozmíchej, okořeň květem a s tou vařící polívkou to zakloktej, pak to naley na smaženou žemličku nebo na smažený hrášek.

Tato polívka, když jest zakloktaná, nesmí se již vařit, nanejvýš nechá se přejít jeden var, při čemž se ale ustavičně míchat musí. Pro domácnost a v čase, když jsou vejce drahá, může se dáti žloutků jen polovička, a kdo tuto polívku nemá rád přihoustlou, může mouku docela vynechat.

Tento recept pochází z více jak sto let staré kuchařské knihy. Pro jeho zajímavé podání je v původním znění.

(akim)

Černobyl vyděsil celou Evropu

Na 26. duben 1986 svět dlouho nezapomene. V černobylské jaderné elektrárně na Ukrajině (tehdy část Sovětského svazu) došlo k havárii. K dosud nejhorší havárii v historii jaderné energetiky a jedinou havárii stupně 7, tj. nejvyššího stupně podle mezinárodní stupnice jaderných událostí INES. Během riskantního pokusu tehdy došlo k přehřátí a následné explozi reaktoru. Rozsah tragédie byl ještě zhoršen nekompetencí místního vedení a nedostatkem náležitého vybavení. „Likvidátorům“ havárie nikdo neřekl, že sutiny a kouř jsou nebezpečně radioaktivní. Vládní komisař, určený k vyšetření havárie, přijel do Černobylu ráno 26. dubna. V té chvíli byli již dva lidé mrtví a 52 bylo hospitalizováno. V noci z 26. na 27. dubna — více než 24 hodin po explozi — komisař přikázal evakuaci blízkého města Pripjat'. Do vzduchu se po explozi reaktoru uvolnil obrovský radioaktivní mrak. Byly kontaminovány rozsáhlé oblasti, což si vyžádalo evakuaci a přesídlení asi 200 000 lidí. Je obtížné přesně zaznamenat počet úmrtí způsobených událostmi v Černobylu — odhady se pohybují od sto až sto sedmdesáti osob (WHO) po stovky tisíc (ekologické organizace).

Výbuch v Černobylu postihl i tehdejší ČSSR. Vzniklý radioaktivní mrak byl větrem hnán nejdříve nad Skandinávií, kterou přeletěl a obrátil se zpět k místu svého vzniku. Ještě v den havárie však vítr na Ukrajině změnil směr a vál kontaminovanou vzdušnou masu přes Polsko přibližně směrem na tehdejší Československo a na Rakousko. Později se vzdušná vlna odrazila od Alp a vracela se zpět směrem na Polsko. Druhá velká vlna radioaktivního zamoření zasáhla i Bulharsko. První znaky, signalizující radioaktivní zamoření u nás v důsledku příchodu kontaminovaných vzdušných mas, zachytili pracovníci Jaderné elektrárny Dukovany, a to v průběhu noci z 29. na 30. dubna 1986. Úřady však o jaderné nehodě informovaly nedostatečně a její rozsah s ohledem na velkého sovětského bratra bagatelizovaly — havárie v Černobylu byla prezentována jako běžná porucha. Občanům bylo oficiálně sděleno, že žádné radioaktivní zamo-

ření na československém území zjištěno nebylo. Již bezprostředně po havárii však začalo na území ČSSR intenzivní měření radioaktivity a později byla podniknuta řada opatření v oblasti zdravotní prevence, která jsou i s odstupem 20 let hodnocena jako adekvátní situaci a dostačující.

Černobyl změnil pohled nejen na jadernou energetiku, ale také na informační politiku. S arogantními pokusy bagatelizovat různá nebezpečí se však bohužel setkáváme dodnes. Ať už jde o různé soukromé ilegální jedovaté skládky, kauzu azbest při renovaci obecních paneláků v Praze 3 či další případy.

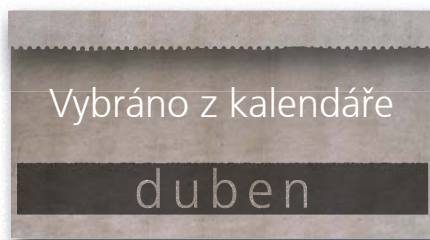
(red) ■

5. dubna 1937 – Na pláni zvané Dlouhá míle bylo otevřeno Letiště Praha-Ruzyně. Dnes se jedná se o největší letiště v ČR a jedno z největších ve střední a východní Evropě.

7. dubna 1896 – Američan Clarence A. Worrall si nechal patentovat princip hlavolamu ježek v kleci. Ten je patrně v Česku nejznámějším hlavolamem, protože hraje důležitou roli v knižní trilogii od Jaroslava Foglara. Ten byl u nás také dlouho považován za otce tohoto hlavolamu, ve skutečnosti je asi jen prvním, kdo přišel s myšlenkou šroubovacího ježka.

8. dubna 1861 – Byl vydán protestantský patent, kterým se protestantům v Habsburské monarchii konečně dostalo po stránce právní plně náboženské rovnoprávnosti.

12. dubna 1961 – Nadporučík Jurij Alexejevič Gagarin jako první obletěl

vesmírem zeměkouli. Historický let na kosmické lodi Vostok 1 trval 108 minut. Od roku 1969 se z rozhodnutí Mezinárodní letecké federace slaví tento den jako Světový den letectví a kosmonautiky.

15. dubna 1861 – Prezident USA Abraham Lincoln povolal do zbraně 75 000 dobrovolníků. Tímto aktem oficiálně propukla Americká občanská válka, známá též jako válka Jihu proti Severu.

17. dubna 1521 – byl papežem Lvem X. exkomunikován Martin Luther. Stalo se

tak poté, když odmítl odvolat své reformní teze a zpochybnil neomylnost papeže. Když své teze neodvolal ani na říšském sněmu ve Wormsu, vydal císař Karel V. proti Lutherovi tzv. wormský edikt, v němž byl Luther prohlášen kacířem a byly zakázány jeho spisy. Fridrich III. Moudrý nechal Luthera bezprostředně poté unést do azylu na hrad Wartburg, kde reformátor v letech 1521–1522 přeložil Nový zákon.

25. dubna 1996 – Severního pólu dosáhla první česká polární expedice.

27. dubna 1855 – Novinář Karel Havlíček Borovský byl propuštěn z Brixenu, kam byl nuceně deportován 22. prosince 1851.

28. dubna 2001 – Z kosmodromu Bajkonur odstartovala ruská kosmická loď Sojuz, na jejíž palubě byl mimo jiné i první vesmírný turista Dennis Tito. Na oběžné dráze strávil 7 dní 22 hodin a 4 minuty.

Testujeme v Době seniorů

Aligator A800 Senior

Je to opravdu elegant. Řeč je o mobilním telefonu Aligator A800 Senior. Je to v současnosti nejlépe vybavený telefon pro aktivní starší lidi. Pro takové, kterým nestačí jen telefonovat a posílat SMS, ale chtěli by v přístroji najít i další užitečné funkce. Aligator A800 je určen těm, kdo vyžadují nejen jednoduchost ovládání, ale i přidáné

funkce, styl a precizní provedení. Proto byly i u telefonu Aligator A800 Senior použity pevné materiály s kovovými prvky a zadním kovovým krytem. Jeho rozměry jsou 115 x 52 x 14,6 mm, hmotnost 123 gramů. Zapuštěná tlačítka s jemnými přechody,

ovládací prvky na boku telefonu, jemný přechod hran a zaoblení mají za následek, že celý design telefonu Aligator A800 Senior skutečně působí kompaktně a elegantně. Na to jsme u této značky telefonů ostatně už zvyklí. Stejně jako velká a výrazně označená tlačítka, LED svítlnu, budík či speciální funkce SOS, s jejíž pomocí lze na vybraná čísla odeslat SMS a která jsou následně postupně volena. V Aligatoru A800 můžete takových tísňových čísel nastavit pět. Podobně jako u některých předchozích modelů nabízí telefon i kalkulačku, kalendář či rychlou volbu vybraných čísel. Tentokrát šel výrobce ale ještě dál a v Aligatoru A800 tak najdete i mnoho pokročilých funkcí jako je rozměrný dvoupalcový pětirádkový barevný displej, kamera 1,3 Mpx, diktafon, možnost hlasových a MMS zpráv (když chcete odeslat právě zachycenou fotografii), bezdrátové spojení Bluetooth, hudební přehrávač, audio konektor Jack 2,5 mm, datový a nabíjecí konektor microUSB apod. Aby bylo vyfocené fotografie, či oblíbené melodie ve for-

mátu mp3 kam ukládat, je v telefonu i slot na paměťovou kartu microSD. Do paměti samotného telefonu lze uložit až 100 SMS a 500 telefonních čísel. Hezká je funkce narozeniny, která připomíná životní jubilea blízkých a známých. Předností telefonu je určitě i velká baterie s kapacitou 1200 mAh, což umožňuje délku hovoru až 5 hodin a pohotovostní režim téměř 14 dnů! Osobně se mi líbí rovněž zvláštní modré tlačítko, které umožňuje přednastavit některou často používanou funkci (např. poslech rádia nebo bluetooth) a zbavit se tak jejího vyhledávání v menu. Mobilní telefon Aligator A800 je k mání v černém i stříbrném barevném provedení a je dodáván s oblíbeným nabíjecím stojánkem. Návštěvníci veletrhu FOR SENIOR (31. 3. – 3. 4.) si ho společně s dalšími modely budou moci osahat na stánku výhradního dovozce.

(red) ■

P.S.: Čtenáři Doby seniorů si je budou moci i výhodně koupit. Na veletrhu FOR SENIOR mohou na stánku ALIGATOR dostat při koupi mobilního telefonu ALIGATOR slevu (lze ji uplatnit pouze na veletrhu FOR SENIOR a platí na 1 ks telefonu) 10 % z aktuální maloobchodní ceny. Musí tam ale předložit tento (vyplněný) kupon:

KUPON
SLEVA 10 % NA
TELEFON ALIGATOR

Jak dlouho používáte mobilní telefon, jakou značku?

Kde jste se dověděl/la o seniorských telefonech ALIGATOR?

Pro koho telefon pořizujete, kdo ho bude používat? Např.: maminka 65 let

Co vám na telefonech chybí/vadí?

DOBA
seniorů

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN

Roční předplatné 132 Kč / Cena za kus jen 11 Kč

Objednávací ☐

Předplatné formou dárku ☐

složenkou odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávat od čísla (včetně) ☐

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spojení č.

☐ fakturou: IČO/DIČ

☐ bank. převodem č.ú.

podpis:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenkou, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu – peníze v takovém případě odešlete na konto, které je uvedeno na složence a jako Váš variabilní symbol (VS) uveďte ten, který rovněž najdete na složence. Pokud objednáte předplatné úplně poprvé a neznáte číslo konta ani VS a chcete platit bezhotovostním převodem, zavolejte do zákaznického centra A.L.L. production s.r.o. (tel: 840 306 090), kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz. Nezapomeňte, že předplatným můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům.

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskusi nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo příspěvky z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Začneme doma

Už jsme si zvykli skloňovat slovo krize ve všech pádech. Smířili jsme se s myšlenkou, že ti, kdo krizi způsobili, nebudou potrestáni, ale všichni slušní lidé by se měli zapojit do akcí, které by aspoň trochu zmírnily strádání těch, kdo krizi nezavinili a nemají možnost se nějak bránit. Myslím tím staré a nemocné lidi. Už jsme slyšeli, že nikdo nebude nikoho vodit za ručičku. Nejenom podomní zloději si všimli, jak jednoduché a beztestné je oškubávat tyto chudáky. Činí to i řada „slušných a vážených firem“, které jim podstrkávají údajně výhodné nabídky nebo neúměrně navyšují zálohy za elektřinu a plyn... A stát k tomu jen přihlíží.

Pan premiér Nečas by chtěl učit demokracii i Egyptany. Obávám se, že Egyptanům by se ta česká demokracie moc nelíbila. Egyptané starší lidi chovají v úctě. V Česku jsou staří lidé často vystaveni zvůli úředníků sociálních správ a nikdo se jich neptá, jak by si přáli dožít zbytek života. Není pravda, že je snadné vyřídít si příspěvek na bydlení. Úředníka sociální správy nikdo nekontroluje, komu ho přizná nebo ne... Nepoučujme svět o humanitě a demokracii, začneme tyto pojmy raději naplňovat u nás doma!

E. B., KOPŘIVNICE ■

Prostor pro čtenáře

Jsem s manželem už od prvního čísla Doby seniorů jejím stálým čtenářem, přesvědčili jsme o její kvalitě i několik přátel, kteří se také stali jejími předplatiteli. Zajímavé a důležité jsou pro nás hlavně články o změnách, které se týkají nás starších. Ať už jsou to právní rady, články o důchodech, zdraví, rekreaci, o činnosti důchodců v různých částech ČR. Prostě časopis je skutečně zajímavý. Jen mě napadlo: Mohli byste také občas otisknout nějaké naše krátké literární prvotinky? Každý nemá odvahu ani finanční možnost uveřejnit své „psaní do šuplíku“, ale i to je jeden z našich koníčků. Psaní o nás – pro nás.

Božena Bílková, ZNOJMO ■

Pozn.: Příspěvky od čtenářů v DS samozřejmě zveřejňujeme, pravda většinou jde o zprávy, týkající se činnosti seniorských organizací. Zařazovat i různé literární počiny našich čtenářů považujeme za skvělý nápad, sami jsme tuto možnost v minulosti několikrát zvažovali. Občas jsme také i nějakou básničku či jinou tvorbu zařadili. Pokud tedy bude odezva, mohli bychom do DS začlenit třeba jednou za tři měsíce rubriku ČTENÁŘI SOBĚ. Takže koukněte do šuplíků, pište dál a posílejte do redakce DS...

Příkladný Most

Město Most, jako každý rok, uspořádalo s vedením městského klubu důchodců

si zacvičit. KD je permanentně obsazen. V Mostu je celkem sedm klubů důchodců, v KD se tak měsíčně vystřídá zhruba 2000 seniorů. Pořádání kulturních akcí, zájezdů a dovolených je v Mostu samozřejmostí. Navíc město hradí všem seniorům nad 65 let městskou hromadnou dopravu ze svého rozpočtu, takže senioři jezdí zadarmo. Když k tomu započítáme odvoz odpadků ve městě zdarma, opravování chodníků, zřizování parkovišť atd., tak se člověk nediví, že v loňských volbách už po druhé v řadě zvítězilo stejné politické uskupení. Nejedná se přitom o žádnou velkou politickou stranu, ale o relativně nové občanské sdružení. Chtěl bych vedení města, konkrétně primátorovi

v kulturním domě ples seniorů. K tanci hrála bez nároku na honorář hudební skupina a i vstupné bylo symbolické. Sál pro 140 lidí byl plně obsazen. Senioři se hezky bavili a parket byl stále plný. Jedinou závadou byl nedostatek mužů, takže ženy byly nuceny tančit spolu, což jim ale nijak neubralo chuť k tanci. Jako místopředseda RSČR jezdím na mnohá setkání seniorů v ČR. Mohu proto porovnat zajištění volnočasových aktivit města Mostu oproti jiným městům. Město hradí ze svého rozpočtu náklady spojené s chodem KD, senioři mají po celý týden k dispozici zdarma dva počítače připojené na internet, možnost zapůjčení knih a možnost

ing. Vozkovi, v DS poděkovat za starost o svoje starší spoluobčany.

Alois MALÝ, místopředseda RSČR ■

Starosta je chváli

V malé obci Palkovice na Frýdecko-Místecku zaujímá Seniorský klub, založený jako Klub důchodců už v roce 1983, významné místo. Svým 180 členům dává po celý rok různé možnosti vyžití, ať už jde o vzdělávání, zdravotní prevenci, poznávání krás ČR či společenskou činnost. Uspořádal například kurz výpočetní techniky pod vedením ředitele místní školy. I když ho navštěvovalo jen 8 majitelů počítačů, byl přínosem. Pokud jde o spo-

lečenské vyžití, je velmi oblíbená dvakrát ročně pořádaná akce „Důchodci se baví“. Mj. jsou na ní předváděny nacvičené scénky, které baví starší generaci a o které je v obci vždy velký zájem. Velkému zájmu se těší turistické výlety do okolí, zájezdy na Slovensko či za nákupy do Polska. Vedení obce klub pověřilo pořádáním akcí pro starší občany, kteří slaví svá velká životní jubilea. Seniorekub v Palkovicích patří po sokolské organizaci k těm nejaktivnějším v obci, což její starosta Radim Bača rovněž při každé příležitosti náležitě oceňuje.

Vilém VLK, Palkovice ■

Koutek pro cestovatele

Byla bych ráda, kdyby se v Době seniorů objevila rubrika „Cestovatelé“, nebo nějaký podobný název. Jde mi o seniory (ale i ostatní), kteří rádi cestují i bez cestovek, ale chybí jim „parťák“ nebo i celá „smečka“. Toto cestování je daleko levnější než CK a je možnost delšího pobytu. Známe jistě všichni společně hodně lidí, kteří by společně někam vyrazili soukromě a uvítají tuto možnost. Věřím, že DS využije tuto možnost a přidá tento „koutek“ co nejdříve do časopisu.

Jana JUŘINOVÁ, Frýdek-Místek ■

Pozn. red.: Nedělejte si iluze o možnostech Doby seniorů, redakce má méně členů než je polovina prstů na jedné ruce... Mnohé věci zvládáme jen díky obětavým externistům, pracujícím za symbolické honoráře. Nemáme na to, organizovat společné cestování čtenářů. Můžeme věci jen napomoci, že zveřejníme podněty od čtenářů. To už také v rámci drobné inzerce (zdarma) i činíme. Koutek můžeme zavést jedině tehdy, když nápady a svými tipy pomohou čtenáři.

Zasmějte se s DS

Pacient v nemocnici blouzní: „Odejdi strašidlo!“ „Vidíte, paní Komárková,“ raduje se lékař, „manželovi už je lépe, poznává vás!“

Víte, že našemu synkovi ještě není půl roku a už sedí? - Proboha a za co?

Babička leží v posteli a dědeček ještě šustí v koupelně. „Lojzo, co tam děláš?“ ptá se babička. „Ještě si čistím zuby.“ Babička volá: „Když už jsi v tom čištění, tak prosím, vyčisti i ty moje.“

Co se stane když na Slovensku vybuchne jaderná elektrárna? Vyměníme si hymny, oni budou zpívat Kde domov můj?... A my budeme zpívat Nad Tatrú sa blýská hromy divo bijú.

Návštěva v paneláku v 11. poschodí sedí u kávy a baví se. Nejednou se ozvou rány a za chvíli znovu. „Asi se žene bouřka, už budu muset jít!“ „To nic,“ povídá hostitelka, „to jen u Nováčků v přízemí měli k obědu hrachovou kaši.“

Ze zadu autobusu: „Ty s tím dneska jedeš jak s hnojem!“ Ze předu od řidiče: „Co naložím, to vezu.“

Přijdou do baru hokejista a fotbalista. Hokejista praví: „Whisky s ledem.“ Fotbalista se na něho podívá a říká: „Whisky s trávou.“

Co je zjevení a co zázrak?

ZJEVENÍ – kdyby se ve vládě zjevil Duch svatý a řekl jim, že to dělají špatně.

ZÁZRAK – kdyby na to přišli sami.

Václav Klaus dostane dopis, ve kterém je napsáno pouze jedno slovo: svině. Při rozhovoru si na tuto událost vzpomene a s klidem sobě vlastním říká: „Většinou dostávám dopisy bez podpisu, ale tohle je poprvé, co jsem dostal podpis bez dopisu.“

Manžel se vrací z hospody a nemůže se trefit do dveří. Manželka se jde po pěti minutách podívat, co mlátí do dveří, spatří manžela a povídá: – Ty máš ale opici! A manžel odpoví: – Jsem rád, že jsi sebekritická.

Víte, co dnes v Česku znamená RUM? Rozumně Uložený Majetek.

Tak si rače vybrat...
Foto: Zdeněk FRANTÁL, Humpolec

Ve vzrušené parlamentní debatě napadl jistý poslanec nejistého poslance: „S vámi se bavít, pane kolego, je jako s kozou se modlit. Ovšem koza dá aspoň mléko, kdežto vůl nic!“

Ptá se muž Boha: Proč jsi udělal ženu tak hezkou? Abys ji miloval, odpoví Bůh. A proč je teda tak hloupá? Aby milovala tebe.

Před školou stojí Pepíček a brečí. Přijde k němu učitelka a ptá se, proč brečí. „Protože před chvílí šel do školy pan ředitel, upadl na naší klouzačce a zlomil si nohu.“ „No tak nebreč, on se brzo uzdraví.“ „Já vím, ale všichni kluci ze třídy to viděli, jenom já ne.“

Do rubriky vedle redakce tentokrát přispěli Božena Bílková ze Znojma, Karel Niklas z Pardubic a Ilja Rezek z Berouna. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, ať se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzercí v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení došlých odpovědí poštou.

SEZNÁMENÍ

Já 69 let, 158/55 a Vy? Pokud jste nekuřák, budu ráda, když mi napíšete více o sobě a také co očekáváte od ženy, kterou oslovíte. **Zn.:** Těším se na dopis.
(Odpovědi s uvedením značky posílejte na adresu redakce, inzerentce je předáme).

předplatné pouhých

11 Kč
(0.45 €)

JSME VŠUDE TAM, KDE **STARŠÍ GENERACE** O NĚCO JDE

Doba seniorů
je tu i pro Vás.
Seznamte se s ní!

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři. Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete. Zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.

DOBA
seniorů

Nezapomeňte, že předplatným DS můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům!

Předplatné si zajistíte na adrese A.L.L. production s.r.o, Box 32, 112 21 Praha 1,
Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Objednávky na Slovensku
u LK Permanent s.r.o., www.predplatne.sk, Tel.: 02/44453711

Pokud můžete, odstříhněte a stránku jako leták umístěte v místech, která navštěvují senioři.